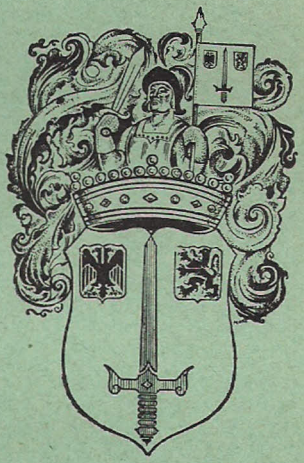
HET LAND VAN AALST

TIJDSCHRIFT VAN DE
HEEMKUNDIGE VERENIGING «HET LAND VAN AALST»

JAARGANG XVII, 1965 — NUMMER 1

De Anthroponymie(*) in het Aalsterse gedurende de 14de eeuw

Het ontstaan van Familienamen (fn) uit deze Voornamen (vn)

Bronnen :

A. Onuitgegeven excerpten, verzameld door wijlen J. Van Cleemput, uit :

Het **Renteboek van den Heiligen Geest** (1380);

Het **Eerste Renteboek van het Hospitaal** (einde 14de eeuw);

Het **Tweede Renteboek van het Hospitaal** (begin 15de eeuw);

Schepenbrieven (1324-1378).

De aangehaalde teksten lopen van 1282 tot 1408.

Er zijn ook kopijen van ca. 1415 en van 1492.

Het ganse werk beslaat 73 getypte bladzijden en bevat een schat van plaats-, voor- en familienamen.

B. **De oudst bewaard gebleven Stadsrekening van Aalst** (1394-1395) naar het veertiendeeuwse handschrift, in het bezit van het Rijksarchief en uitgegeven door P. Van Nuffel.

Renteboeken en Schepenbrieven handelen in hoofdzaak over Aalst en omliggende, de stadsrekening overschouwt ongeveer het hele Land van Aalst. Er is dus wel een verschil in tijd en ruimte.

(*) gr. anthropos = mens. — onuma = naam.

C. Werden verder nog geraadpleegd :

1. Het heemkundig tijdschrift **«Het Land van Aalst»** (L.v.A.) o.m.
   Persoonsnamen te Ninove in 1408 - Vangassen 1952/1;
   Doopnamen te Lede van de 13de eeuw af - De Brouwer 1953/3;
   Buitenpoortersboek v. Geraardsbergen v. 1396 - De Brouwer 1954/1.
2. Mededelingen van de **Vereniging voor Naamkunde** (Med.) te Leuven en de Commissie voor Naamkunde te Amsterdam, o.m.
   Kempische persoonsnamen - J. van Gorp 1952 3/4;
   Liber Inventaris (a° 1281) van de Sint-Pietersabdij te Gent - Haeserijn 1953 1/2;
   De anthroponymie van een 14-eeuws Renteboek uit Maritiem Vlaanderen - O. Leys 1953 3/4;
   De populariteit van de naam Maria in Vlaanderen - De Brabandere 1959/1.
3. **Vlaamse Persoonsnamen.** J. Lindemans (Lind.)
4. **Onze Voornamen.** Meyers en Luitingh 1963 (Meyers)
5. **Voornamenregister** ten behoeve v.d. ambtenaren v.d. Burg. stand - Van den Broeck en Van Poucke.
6. **Dictionnaire étymologique des noms de famille et prénoms de France** (Dauzat).
7. **Kiezerslijsten** van Aalst.
8. Belgische **Telefoonboeken** 1a, 1b, 2 en 3.
9. Prisma **Spreekwoordenboek** G.A. (Mertens).

POPULAIRE MEISJESNAMEN IN HET AALSTERSE GEDURENDE DE MIDDELEEUWEN

In het artikel «...de beghinen van Sente-Katelinenhove te Aelst» (1) stipten wij aan dat van de 49 ons bekende hofmeesteressen er elf waren die de voornaam droegen van de patrones van deze vrouwenparochie.

In een handschrift van J.B. Luyckx wordt beweerd dat er op de Veemerct (nu : Hopmarkt) «een capelle plagt te staen, toegeweyd aan de h. Catharina, alwaer nu de kerke staet van de Carmelieten», dus vóór 1497. Met zekerheid weten wij dat de voorgangster van onze Sint-Martinuskerk een Sinte-Kathelinenaltaar bezat in de eerste helft van de 15de eeuw (2). Onze oudste rederijkerskamer «De Catharinis-

---

(1) «Het Land van Aalst», 1962 - nr 2.
(2) «Grafzerken» door P. Van Nuffel.

ten» (3) heeft in onze Oude Kerk nog steeds haar eigen kapel, gesierd met een schilderij «De Marteldood der H. Catharina van Alexandrië» (4).

Zo rijpte het idee een onderzoek in te stellen naar de voornamen die het meest in trek waren in onze gewesten gedurende de Middeleeuwen. Van deze opsporing van voornamen tot het opzoeken van de hieruit ontstane familienamen was dan maar een stap !

★

In vroegere tijden hadden de namen een betekenis; de ouders drukten hun hoop en hun verwachting uit in de naamgeving : het waren wensnamen (5).

Bij de Oudgermanen waren het moed en dapperheid die een hoogst belangrijke plaats innamen. Ziehier enkele voorbeelden :

Berth, Brecht (Gijsbrecht) = de schitterende (Eng. : bright)
Ryck, Rik (Hendrik) = de machtige, de rijke
Bald, Boud (Baldwin = Boudewijn) = de dappere, de koene (Eng.: bold)
Geer, Ger (Geeraard) = de speerstrijder.

Nu doet zich het merkwaardige feit voor dat de meeste Germaanse vn. in de middeleeuwen een internationaal karakter dragen : men vindt ze niet alleen in Duitsland en de Nederlanden, maar ook in Engeland en in Frankrijk. Een scheiding, afgebakend door de land- en taalgrenzen, is dus voor deze vn. en de afgeleide fn. niet altijd te maken !

Van de twaalfde eeuw af beginnen de heiligennamen hier binnen te dringen via het Romaanse gebied (*). Het Renteboek van het Sint-Janshospitaal te Brugge brengt ons — op 287 namen — 250 Germaanse namen in de tiende eeuw, 160 in de dertiende en nog slechts 100 in de veertiende eeuw (6). Het aantal bijbelse namen wordt dan over-

---

(3) «De ghesellen vander stede» zijn te Aalst gekend in 1421. In 1467 vermeldt de stadsrekening: «Gescinct den ghesellen van der rethoricque als zij huere ieest van Ste Katheline hilden, twee kannen Rijnsch wijns...» Uit de «Geschiedenis van het Tooneel te Aalst» door V. D'Hondt, p. 19-27.

(4) Het schilderij is van de hand van Pieter Thijs, leerling van Antoon Van Dijck.

(5) Dat kunnen wij nog nagaan bij de primitieve volkeren die we daarom in onze zelfbewuste eigenwaan nog niet als onbeschaafden dienen aan te zien ! De Eskimo's van Groenland onderscheiden bij de mens drie delen : lichaam, ziel en naam. Naar hun opvatting krijgt het kind met de naam tevens de kracht en de behendigheid, de scherpte van geest en de moed, kortom alle lichamelijke en geestelijke eigenschappen van diegene naar wie hij genoemd wordt. En heeft de Eskimo de ouderdom bereikt waarop hij, wegens zijn hoge leeftijd, zijn naam niet meer met eer kan dragen, dan kiest hij een nieuwe naam, in de verwachting dat deze hem een nieuw levenstijdperk zal laten beginnen. (Meyers).

(*) Paus Gregorius I (590-604) schreef de regel voor, luidens dewelke het geven van voornamen voortaan zou steunen op namen van heiligen, inzonderheid martelaren en deze voorkomende in de Bijbel.

(6) O. Leys - Med. 1953-4.

heersend : dit betekent niet alleen een overwinning voor de Hebreeuwse, maar ook voor de Griekse en Latijnse naamgeving in onze westen.

De symbolische betekenis blijft voorlopig nog gekend in het Hebreeuwse Elisabeth (Eli = God), het Griekse Catharina (de reine), het Latijnse Margaretha (parel). Onder de mannelijke christen namen zijn het de belangrijkste apostelen die in aanmerking komen : Petrus, Paulus, Johannes, Jacobus.

De christelijke naamgeving was — en is — steeds gebonden aan de plaats en tijd : de patroonheilige van Meerbeke bij Ninove is de h. Berlindis, heel wat (bejaarde) vrouwen dragen er deze naam. Een twintigtal jaren geleden ontstond hier de volksdevotie tot de h. Rita, sedert werden hier heel wat Ritaatjes gekerstend (7).

Nog andere factoren kwamen de naamgeving beïnvloeden. Een zeer oude traditie wilde dat de oudste zoon genoemd werd naar de grootvader : Dirk van den Elzas was de grootvader-peter van Dirk van Aalst, de laatste Heer van Aalst. Het gebeurde ook dat de oudste zoon de naam kreeg van de vader : Jan van Branteghem, fs. Jan. Het oudste meisje werd gewoonlijk geheten naar Moeders moeder.

Vorstengeslachten beïnvloedden eveneens de verspreiding van bepaalde namen : de graven Boudewijn, Arnolf en Robrecht in Vlaanderen, de hertogen Godevaart, Hendrik en Jan in Brabant, maakten deze namen populair in onze gewesten.

Ook de letterkunde komt even kijken : Roeland, Olivier, Reinoud, behoren tot de Karel-literatuur, Arthur en Iwein tot de Britse sagenkring.

In de loop der eeuwen werden de heiligenkalenders verdietst en, evenals de germaanse voornamen, verkort tot roep- of vervormd tot bakernamen. Wij delen alle varianten mee, want het zijn precies deze vervormingen die aan de grondslag liggen van talrijke familienamen.

MEISJESNAMEN uit de :

A. RENTEBOEKEN 1282-1408

1. Katheline, Kateline, Cateline, Line, Kathelijne, Lijne, Katerine, Calle 21
2. Lisebet, Lijsbet(h), Lijsebet, Leys, Lise, Lize, Bette 20
3. Margariet, Margriete, Magriete 15
4. Marie, Marien, Maroye, Maroie, Meeren, Merre 12
5. Ghertrut, Gheertruud, Ghertrudt, Gheertrut, Gertrud, Gheertrude, Truden, Truuden 12

---

(7) De h. Rita van Cascia, weduwe, † 1457, wordt aangeroepen in hopeloze gevallen. Haar man was een onmens, zij aanvaardde alle mishandelingen zonder de minste opstandigheid. Na jaren begreep hij haar zielegrootheid. Haar heiligverklaring geschiedde eerst in 1900, de naamgeving volgde !

6. Adele, Aliit, Alise, Allisa, Aelisen, Allisen 11
7. Heilewighe, Heilwigh, Heylwijch, Heyle, Helewijf 5
8. Beatrijs, Beatrisen, Beatricen, Baten, Trijsen 5
9. Achte, Aechte, Agathe 3
10. Agnese, Agneesen 3
11. Clare 2
12. Lanen (= Lana) 2
13. Juliana, Yuliana 2
14. Ysabeele 1
15. Jane 1
16. Matten (Machteld = Mathilde) 1

Dit geeft ongeveer 18 % voor Katarina, 17 % voor Elisabeth, 13 % voor Margareta, 10 % voor Maria en Gertrude.

B. STADSREKENING 1394-1395

1. Katheline, Line 71
2. Lysbet, Leys, Betijn, Betine 62
3. Margriete 59
4. Mariën 22
5. Alyse, Alijt 17
6. Agnees, Angnese 10
7. Beatrijs, Baten 9
8. Zoetyn, Soete, Avezoete 6
9. Jhane, Jhanne 5
10. Matte, Machtelt 5
11. Gheertruud, Trude 4
12. Clare 4
13. Beele (= Isabeele) 4
14. Ghisele, Ghislene 4
15 Aechte (= Agatha) 4
16 Heile 3

Worden nog vermeld : Anne, Clementie, Volcwijf, Yde, Impinne, Yolente.

Ongeveer 300 vrouwen dragen 22 verschillende namen : 23,7 % Katarina, 20,7 % Elisabeth, 19,7 % Margaretha.

Ter vergelijking :

Voor de 17de eeuw genoten Kathelijne (22 %) en Lijsbet (19 %) te Lede de voorkeur. In het Buitenpoortersboek van Geraardsbergen anno 1396 vinden wij 293 x Katelijne, 228 x Lijsbet en 220 x Mergriet (met bijvorm Griele).

De lijst van vrouwelijke belastingbetalers te Ninove geeft in 1408 als frequentiecijfers Lijsbette 12, Kateline 7 en Margriete 6. Vangassen merkt hierbij echter op : «Er zijn slechts 45 vrouwelijke vn. Dit getal is te beperkt om zich een juist denkbeeld te vormen van de verhoudingen.»

VOLKSE MEISJESNAMEN IN DE 14de... EN IN DE 20ste EEUW

Uit deze tabellen blijkt duidelijk dat Kateline, Lisebet en Margariet geliefde meisjesnamen waren in het Land van Aalst (8). Op het einde van de 14de eeuw heeft Catharina haar meest geduchte concurrente Elisabeth op beslissende wijze overwonnen.

Hebben deze drie doopheiligen nu aan populariteit ingeboet, in de volksmond leven ze voort als synoniem voor «vrouw», maar dan in ongunstige betekenis.

De man in de straat spreekt nog over «een onnozele Trien», over een «dwaze Kalle», over iemand die houdt «van Trijntje en Wijntje». Vriest het op Sinte-Katrien (25 nov.), dan vriest het zes weken lang ! Sommige mannen zijn gezegend met «een kwade Beth». Een griet is een vissoort maar ook een meisje : de Gentse «Dulle Griet» herinnert er aan dat alle zware artilleriestukken vroeger «Grieten», d.i. boze wijven, werden geheten en te Hoegaarden noemt men iemand met een zuur gezicht een «Grietmuil».

Ook in Noord-Nederland vindt men deze namen in de volkstaal (9). Alles met maten, zei Kaatje, en zij gooide haar man een kan water over het lijf. — Het hek is van de dam, zei Trijn, en ze haalde haar vrijer in huis. — Ik heb een vroom man, zei Lijsje de nachtloopster, hij timmert aan de kerk. — Nood breekt wet, zei Liesje, daarom moet ik mijn man een kornetmuts opzetten. — Water, water, mijn hart brandt af, riep Griet, en zij had een pint jenever in één teug uitgezopen. In Nederland spreekt men over een «Pis-Griet», want als Sint-Margriet (20 juli) in haar bed pist, regent het zes weken; i.a.w. : Margaretha's regen brengt ons geen zegen !

De poppe-Jenne en de poppe-Mie zullen eerst later in massa opduiken, wanneer Joanna en Maria hier binnen dringen uit het zuiden.

★

Het is opvallend dat het Vlaamse land met zijn vele Maria-kapellekens en bedevaartplaatsen zo lang gewacht heeft om aan deze volksgeliefde vrouwe een eersterangsplaats te verlenen in de naamgeving.

Pas in de tiende eeuw werd het gebruik van de Marianaam algemeen in Frankrijk. Dr Et. Sabbe, algemeen rijksarchivaris, meent dat het Lievevrouwebeeld, waarover sprake is in het Liber Traditionum van de St.-Pieters- en de St.-Baafsabdij te Gent, wellicht het eerste was dat in onze gewesten vereerd werd; het zou einde van de 11de of begin der 12de eeuw door een Vlaams Kruisvaarder zijn meegebracht uit het oosten waar de Maria-devotie reeds vóór de 9de eeuw gekend was (10).

---

(8) Iedere streek had een eigen voorkeur : Brabant verkoos Elisabet; in het Gentse, het Brugse en de Kuststreek heerste Margaretha; in het Land van Aalst en in de streek van Tongeren primeerde Katharina.

(9) Spreekwoordenboek Mertens.

(10) Med. De Brabandere - 1959-1.

Hoe en wanneer deze cultus hier ook ontstond, de naam genoot de volksgunst in het Romaanse taalgebied gedurende de 12de eeuw. Het was via de aanpalende gewesten, nl. het Ieperse en het Kortrijkse, dat Maria haar intrede deed als Maye, Maeykin. Omstreeks 1300 neemt de Marianaam in deze grensgebieden een leidende plaats in op de frequentielijst, naast de koninginnenaam Jeanne : te Ieper 81 Maria's, 78 Margaretha's en 60 Katharina's in de 14de eeuw; te Kortrijk zijn het 126 Maria's, gevolgd door 123 Katharina's en 114 Margaretha's in de 14de-15de eeuw. Het is wellicht een zekere schroom die de ouders er in den beginne van weerhield hun dochter te noemen naar Jezus' **Moeder.**

Vermelden wij tenslotte dat onze Aalsterse italianisant-schilder Pieter Coucke (1502-1550) twee dochters had : Mayken, de oudste, huwde met Pieter Breughel de Oude, de andere heette Kateleyne.

WAAROM ZOVELE «KATHARINA-MEISJES» IN DE 14de EEUW ?

De katolieke kerk vereert Katharina van Alexandrië als maagd en martelares op 25 november. Om haar leven en dood werd een mooie legende geweven — mengsel van waarheid en poëzie — die diepe indruk maakte op de verbeelding van onze middeleeuwse mystiekers.

Katharina bekeerde keizerin Faustina tot het kristendom en werd door de Roomse keizer Maxentius in 307 veroordeeld om op een wiel, met scherpe punten beslagen, te worden geradbraakt. Toen de bliksem het rad verbrijzelde sloeg men haar het hoofd af. Verhaalt de legende dat haar lichaam door engelen werd begraven op de berg Sinaï, een vaststaand feit is het dat de Katharina-verering ontstond in het oosten, vanwaar de cultus verspreid werd en vooral door de kruisvaarders naar hier werd overgebracht. Al wie iets te maken had met wielen verkoos haar tot patrones : wagenmakers, pottenbakkers, spinsters. Nog meer, zij geneest een bepaalde ringvormige huidziekte die in Vlaanderen bekend staat als «Katrienewiel». Een roosvenster heet in Nederland Catharinavenster, in Engeland een Catherine wheel.

Als achttienjarige had Katharina een twistgesprek met vijftig heidense wijsgeren die ze wist te overtuigen van de godheid van Kristus. Om zoveel welsprekendheid werd zij door onze oude Rederijkerskamers gehuldigd als patrones te Hasselt, te Eeklo, te Aalst : onze Catharinisten gedenken haar nog jaarlijks omtrent 25 november met een mis met offer in de voormiddag, een lof met processie en sermoen in de namiddag. Hiermee eerbiedigen zij een traditie die meer dan vijfhonderd jaar oud is !

Vertaling :

S. CATHARINA
Geef acht dat niemand U bedriegt met zijn philosophie

Uit de brief van Paulus aan de Kolossenzen
Hoofdstuk 2, vers 8

Het is echter vooral als patrones van jonge meisjes dat zij een geweldige populariteit genoot : bij hare onthoofding vloeide melk uit de wonde in plaats van bloed als bewijs van hare ongerepte zuiverheid; haar Griekse naam betekent «de reine, de zedige». Konden onze vrome voorouders een mooiere wensnaam bedenken voor hun pas geboren maagdekens ? Was er een meer geschikte patrones te vinden voor een hof waar devote begijntjes hun kuis leventje doorbrachten in ommuurde vrouwenparochies ?

Ook in Frankrijk zijn nog littekens overgebleven van deze heiligenverering. Een meisje dat op haar vijfentwintigste jaar nog ongehuwd is heet er Catherinette, «coiffer Sainte Catherine» betekent een oude vrijster blijven. Wat is hiervan de oorsprong ? In sommige kerken werd de «coiffure» van het Katharinabeeld op haar feestdag jaarlijks vernieuwd door juffrouwen : de eerste speld van het kapsel plaatste men als 25-jarige, de tweede op 30; op 35 jaar was de «coiffure» beeindigd. Beroepshalve gebeurde dit liefst door modisten die, nu nog, op het «bal des Catherinettes» gekapt zijn met symbolische hoofddeksels.

MOEDERSNAMEN of METRONYMICA

De oudste vorm van onze geslachtsnamen is de vadersnaam of het Patronymicum. Het ligt voor de hand dat een zoon de verwantschap met zijn vader liet uitkomen.

Het aantal moedersnamen is dan ook heel wat kleiner : onze voorouders leefden niet onder een matriarchaat ! Het was maar alleen wanneer de nieuwe echtgenoot uit een andere streek en dus een onbekende was of wanneer de vrouw behoorde tot een aanzienlijker geslacht dan de man, dat de moedersnaam tevens uitgroeide tot een geslachtsnaam. Zo vinden wij :

Elisabeth in fn. als Lijsbeth, Bettens en Bettesone;
Catharina of Kathelyne in Catry, Leyne en Calle;
Beatrice in Bea, Baetse, Baetens en Tryssesoone;
Aleide in Allisen, Leytens en Alesson;
Machteld of Mathilde in Machtelinckx en Mattens;
Maria in Mariën, Marroyen en Mayens.

Ver = Vrouw

In de 13de en 14de eeuw kende onze taal een zelfst. naamw. «Ver» — in verbogen vorm «Veren» — synoniem voor «Vrouw». Dit «Ver»

zou uitgroeien tot een prefix. Het is een tegenhanger van «Her», «Ser» of «Tser» en diende als waardemeter. Er is een verschil van stand op te merken tussen Heyle, Truyens, Achten en Verheylen, Vertruyen, Vernachten. Ook Serclaes, Serneels en Sertuyn klinken voornamer dan Claes, Neel of Theun.

Op welk tijdstip werd deze aanspreking gebruikt ? In de excerpten van de oudste Aalsterse renteboeken en schepenbrieven troffen wij aan :

...dat **ver Lysbet,** de vrouwe van Hofstade, beghine int Hof van Sente-Kateline van Alst heeft ghegheven... °1296

...**ver Alise,** Heinrics Cloppers wijf... °1300

...**ver Margriete,** Pieters wijf van der Molen... °1301 en 1302

...sommen van gelde dewelke **ver Maroyen** vergouden zijn... °1307

...dat **ver Maroye** van den Nuwenmersche es comen voor ons... °1307

...her Gossyn uten Steene ende **ver Margriete,** zijn wettech wijf... °1310.

Na 1310 wordt ver = vrouw in het Aalsterse niet meer gebruikt en vervangen door «joncfrouw». Wanneer J. Van Gorp vaststelt dat «ver» alleen productief is in oorkonden van einde 13de en begin 14de eeuw bij het vormen van Kempische fn. (II) stemt dit volledig overeen met de jaartallen van onze excerpten, nl. van 1296 tot 1310.

Deze moedersnamen met ver-prefix hebben dus een eerbiedwaardige ouderdom. Voor een klinker werd «ver» verbogen :

Veren + Aden werd Vernaden, Veren + Aven werd Vernave, Veren + Alen werd Vernalen (Vernaillen in het Ninoofse), Veren + Immen werd Vernimmen.

Onverbogen vormen treffen wij aan in Verlizen (1337), nu Verleysen (Aleys of Leysbeth ?), Verheylen (Heyle), Verbelen (Isabelle), Vertruden (Gertrude), Verluiten (Luitgarde), Verleyen, Verleiten (Alijt), Vergheylen (Gheyle), Verbaten, Verbaeys (Baten = Beatrice).

Deze fn. zijn niet te verwarren met Verstraeten, Verhulst, enz. : dit zijn samentrekkingen van Van der Straeten, Van der Hulst en het grondwoord is geen moedernaam. Het beginstadium ver = «van der» ligt in de tweede helft van de 14de eeuw; ze zijn een halve eeuw jonger dan de matronymen met het ver = vrouwprefix.

---

(11) Med. 1952 - 3-4.

JONGENSNAMEN IN HET AALSTERSE GEDURENDE DE MIDDELEEUWEN

A. Uit de Renteboeken 1282-1408

1. Jhan, Jan(s), Jhanne, Janne, Johannes 192
2. Gillis(e), Gilijs, Gillijs(e) (= Egidius) 64
3. Heinric(s), Heinrix, Heinricke, Heinrike, Heynrijc, Henrics, Heinen, Heynen, Heyneken, Heineman 55
4. Woiten, Woytens, Woytijns, Wouter(e), Woutre(s), Wouters, Wouteren 36
5. Claus(e), Claeus, Claise, Coel, Coelijns, Colyn 30
6. Willem(e), Willem(s) 28
7. Peetre, Pieter(s), Pieteren, Pietren, Pitren 23
8. Goessen, Goesen, Goessin(s), Goessijn, Goisin, Gosin, Gossijn, Gosijn, Gossin(e) 22
9. Cornillis, Cornillys(e), Cornelys, Corrent, Neel 21
10. Bouden, Boudyn, Boiden, Boidin, Boyden 19
11. Segher(en), Segre, Segere(n), Zegre, Zegher, Zeghere(n), Soy(s) 18
12. Ghierart, Ghierarde, Gherarde, Gherart, Gheert, Geerde ... 13
13. Merten(e), Martene, Martin(e) 10
14. Philips(e), Filips, Phylyps, Lippijn, Lippen, Lippin(s) 10
15. Adaem, Adam 8
16. Diederic, Diedericke, Diederijke, Diederix, Diedric 8
17. Lauwereys, Lauwer(en), Laurens(e) 8
18. Symoen(e), Symoenne, Sijmoens 8
19. Arnoud(e), Arnout, Arende, Arent 7
20. Hughe, Huuge, Hugs 7
21. Michiel(e), Mechiel, Machiels 7
22. Godevert(s), Godeveerde, Goedens 6
23. Jacob, Jacop(pe), Jacops, Coppijn, Coppin 6
24. Lieven, Lievin(e), Lievijns 6
25. Vranke(n), Vranx 6
26. Daneel, Danel, Daniel(e) 6
27. Jorys(e), Jorise 4
28. Adraen, Adriane 4
29. Pouwel, Pauwel(s) 3
30. Romboute, Rombouts 3
31. Ghuy(e), Ghyoet 3
32. Ghiselin, Ghiselijn, Lijnen 3

Worden twee maal vermeld :

Ghiselbrecht, Herman, Lodijn (Loden) Jaquemin (Jackemijn), Maes (=Thomas), Ritsaerde (Rutsaerde), Robbrecht(e), Sarteele (Sarteels), Vlederick (Vrederic).

Slechts één maal :

Andries, Fierin, Joos, Lambrecht, Macharijs, Meeus, Rase, Tielman (de Coelnare = van Keulen), (Mer)Tierselette (van Bar), Tijbaerts.

B. Uit de Stadsrekening 1394-1395

1.	Jan, Janne	236
2.	Gillis, Gillys	59
3.	Pieter	44
4.	Heinric, Hein, Henijn	37
5.	Willem	37
6.	Claus, Claise, Coel, Colyn	21
7.	Gheert, Geerte	20
8.	Jacop, Coppyn	15
9.	Wouter	14
10.	Cornillys	13
11.	Lauwereyse, Lauwer	12
12.	Arend, Arendt	11
13.	Goessen, Goesen	7
14.	Symoen	6
15.	Marten, Merten	6
16.	Bouden	6
17.	Philips, Lippijn	6
18.	Godevert, Goedene	5
19.	Olivier, Fierin	5
20.	Lodewijc	4
21.	Diederic	3
22.	Lievin	3
23.	Mechiel	3
24.	Pauwel(s)	3

Minder gebruikt zijn :

Adaem, Adriaen, Andries, Daneel, Danijs, Dyrlay, Eggheric, Eustaes, Ghisel, Hughe, Ingelram, Joes, Marc, Mathijs, Oste, Robbrecht, Rusaerde, Reinaard, Rogier, Salemoen, Steven, Symoen, Thonijs (Antoon), Thomaes, Tierselette, Vranke.

★

Het heeft wel belang hier de frequentie van de gebruikte vn in de drie Dendersteden te vergelijken.

	Aalst	Ninove	Geraardsb.
1281-1408	1394-1395	1408 (12)	1396 (13)
Jan	**Jan**	**Jan**	**Jan**
Gillis	**Gillis**	**Gillis**	**Gillis**
Heinric	**Pieter**	Claus	**Pieter**
Wouter	**Heinric**	Pieter	**Heinric**
Claus	**Willem**	Heinric	**Willem**
Willem	**Claus**	Cornillis	**Claus**
Pieter	Gheert	Willem	Arent

(12) Persoonsnamen te Ninove in 1408. L.v.A. 1952-1.

(13) Buitenpoortersboek van Geraardsbergen. L.v.A. 1954-1.

Goessin	Jacop	Wouter	Wouter
Cornillis	Wouter	Jacob	Jacob
Bouden	Cornillys	Gheert	Cornullys
Zegher	Lauwereys	Segher	Geert
Gheraard	Arent	Goessin	Goesen
Merten	Goessen	Joos	Lievijn
Philip	Marten	Michiel	Boudewijn
Adam	Bouden	Arnout	Zegher
Diederic	Philip	Andries	Symoen
Lauwereys	Godevert	Boudin	Steven
Symoen	Fierin	Pouwels	Jakemaert

Wat stellen wij vast ?

1. Jan en Gillis spannen de kroon in de drie Dendersteden.
2. Op het einde van de 14de eeuw is de volgorde van de eerste zes vn. precies dezelfde te Aalst en te Geraardsbergen, niet te Ninove dat niet tot het Land van Aalst behoorde !
3. De patroonheiligen, Martinus te Aalst en Cornelius te Ninove, beinvloedden de naamgeving in die steden.
4. De ligging van Geraardsbergen nabij de taalgrens verklaart de aanwezigheid van de Romaanse vorm Jakemaert.

VAN JAN, PIET, HEIN EN ANDEREN

Vóór 1150 genoten slechts enkele kristelijke namen — vooral Johannes en Petrus — ten onzent een grote populariteit. Sedert het laatste kwart van de 13de eeuw is Jan de meest frequente naam in Vlaanderen (14). Jeannen gaf Hannen, in Brabant Hennen; Johannes werd Hannes en Hans. Op tien mannen waren er bij ons vier die geheten werden naar de geliefde Apostel. Hiervan getuigt de volkstaal nog op onze dagen :

De grote Jan uithangen is geen kunst, dat kan Jan-en-alleman ! «Beter blode Jan dan dode Jan» zegt Jan gemak. Want er zijn vele soorten Jannen : Jan de wasser (de modelechtgenoot), Jan content, Jan kordaat, Jan rechuit, Jan rapide... Maar Jan salie is een sufferd, Jan kallebas een opsnijder, Jan contrarie een dwarskop. Jan grijp is niet te betrouwen, janhagel is nog wat anders dan een koekgebak, Janklaas is een hansworst en in verkiezingstijd trachten de kandidaten Janpubliek te overtuigen. De Nederlandse matrozen heten de Jantjes, ze gaven hun naam aan de Amerikaanse Yankees !

Wie nog verder zoeken wil ontmoet nog wel meer Jannen : voor zijn beloning mag hij dan mee op Jan-blijft-thuis zijn(e) wagen. En intussen slaan Jantje van Sluis en Jean de Nivelles geregeld het uur, terwijl Hanske de Krijger reeds meer dan vier eeuwen blinkt op de

---

(14) Med. A. Van Geertsom. 1957-4.

keizerskroon van het Oudenaards stadhuis; maar een pochhans is het niet, en een schraalhans evenmin !

Met 'nen Hennen (Hannen) of 'nen Huiben (Huibrecht) kan men naar hartelust «het Gilleken houden» (Gillis), 't is toch 'ne Wuit (Wouter) : «'nen Hennewuiten» is dus een dubbele sul.

Hoge Pieten regeren het mensdom; wie veel pieten (geld) heeft geniet aanzien, hij hoeft er nooit bij te staan als Pietje Snot. Wij houden niet van brave Hendriken en nog minder van magere Hein. Voor kinderen is Zwarte Piet even vreesaanjagend als Heintje Pik !

Ook in Noord-Nederland vindt men menige oude vn terug in allerlei zegswijzen :

— Zo leef ik alle dagen, zei dronken Maarten, en hij lag in de goot.
— Daar zit niet veel gras op de weide, zei Teeuwis (Matheus), en hij zag een luis op een kale kop grazen.
— Schenk de fles maar uit, zei schele Govert, en ze was leeg.
— Daar ligt er een verdronken, zei schele Piet, en hij zag een blaas op het water drijven.
— Wat fatale duw is dat, zei Joor, en hij kreeg een brandmerk.
— Gelukkig gebroed, zei Jan-flapuit, 12 eieren en 13 kiekens.
— Ruilen is geen zonde, zei (An)dries, en hij stal een koe en zette er een luis voor in de plaats.
— Wat ziet die rat fel uit haar ogen, zei bijziende Gijs, en hij zag een mol kruipen.
— Het gaat wel vlug maar het valt wat ongemakkelijk, zei Flip, en hij rolde van de trappen.
— Ik zal mijn vrouw wat helpen, zei Gerrit, en hij likte de schotel uit.
— Ik heb wel voor heter vuren gestaan, zei Lammert (Lambrecht) en hij stond tot aan zijn keel in 't water.

Ook berijmde weerspreuken wijzen volkse heiligen aan :

— Sint-Antoon (17 jan.) en Sint-Sebastiaan (20 jan.)
die komen met het hardste van de winter aan.
— Op Sint-Paulusbekering stijgt de winter te paard
Of hij breekt zijn nek met reuzenvaart (25 jan.).
— Flip (d.i. februari) zei :
Als ik de macht had van jan(uari)
Liet ik de struif bevriezen in de pan.
— Sinte-Mathijs (24 febr.)
Breekt het ijs.
— Als Sinte-Mathijs
Geeft sneeuw en ijs,
Dan kan men verwachten
Dat het zal vriezen veertig nachten.
— Na Sint-Jan (24 juni)
Pikt alleman.

— Het weer dat ons Sint-Gillis biedt
Eindigt voor vier weken niet,
Want is het schoon-met Sinter Giel (1 sept.)
Het zal zijn tot Sint-Michiel (29 sept.).

— Sint-Andries (30 nov.)
Brengt de vries.

VAN VOORNAAM (vn) TOT FAMILIENAAM (fn)

Tot 1100 was de alleenstaande vn. gebruikelijk in Vlaanderen. Sedert de 12de eeuw echter werden de edelen en de rijke poorters in de Brugse charters vermeld met hun bijnaam, soms zelfs met hun spotnaam, wat wijst op de ongeletterdheid van sommige patriciërs. Naarmate de gemeenschap groter werd en uitgroeide tot een stad van aanzien kregen ook de burgers een tweede naam toegevoegd. Omstreeks 1300 had iedereen, zelfs uit de lagere standen, een toenaam in het Brugse (15). In de oudste renteboeken van Aalst stellen wij het zelfde feit vast. Toch bleef de voornaam nog de voornaamste persoonsaanduiding en was de tweede naam bij de lagere standen over het algemeen nog niet erfelijk.

Vooral op het platteland, waar iedereen iedereen kende, voelde men niets voor een officiële toenaam; zelfs nu nog stelt men een bepaalde afkeer vast voor het gebruik van de etymologisch onbegrepen en dus niets zeggende fn. in kleine dorpen. Sterker nog : in vele gevallen is daar de fn. onbekend bij de buren. Men spreekt er over Jef van Gustes (vader), Aloïs van Liekens (moeder Rosalie), Marie van Kesters (beroep) of... korter over Gustese Jef, Liekesen Aloïs en Kesters Mie.

Toen mijn grootvader op het einde van de vorige eeuw een bezoek bracht aan de verwanten van zijn vrouw te Liedekerke zei men niet : «Kijk, daar is Adolf Courteaux» of «Daar is de man van Barbara Quick !», neen, liever riep men : «Zie eens, Meeus Christina's Barbara's ma(a)n is daar !». Men dreunde maar liefst de hele stamboom voornamen op : mijn grootmoeder heette Barbara, haar moeder was Christina en haar grootvader Bartholomeus Bronselaer (†1826).

VADERSNAMEN of PATRONIEMEN

De oudste en meest logische vorm van onze geslachtsnamen zijn deze die afgeleid zijn van de naam van de vader. Het veelvuldig gebruik van patronymica is begrijpelijk : zij illustreren de hechtheid van het oude familieverband en verwantschapsgevoel.

---

(15) Med. A. Van Geertsom. 1957-4.

Het ligt voor de hand dat de zoon zelf — en ook zijn medeburgers — de verwantschap met de vader in zijn naam wilde doen uitkomen door een eenvoudige toevoeging van «zoon» : Jansseune, Baertsoen, Florizoone, Bautsoens. In het Angelsaksisch taalgebied krioelt het van Wilson's, Nelsons's, Stephenson's, Dickson's, Jackson's (16). In Zweden is het aantal fn. op -son zo zeer verspreid dat ze verwarrend werken : er zijn al te veel Carlsson's, Svensson's, Andersson's, Jansson's. Daarom heeft de Zweedse regering besloten de formaliteiten voor degenen die wensen een nieuwe fn. aan te nemen tot het uiterste te vergemakkelijken : zij stelt de -sondragers eenvoudig voor een keuze te doen uit 50.000 voorgelegde namen (krantenbericht mei '63).

In het Nederlands ondervinden wij minder last met deze naam; naarmate de patronymica hier als fn. werden gevoeld verloor «zoon» zijn oorspronkelijke betekenis, verdofte tot «sen», sleet af tot «s» : Jansseune, Janssoone, Janson, Janszen, Janssens, Janns, Jans. Willemsen, Willemse, Willems, Willenz.

Natuurlijk kan de toevoeging -s in Willems, Roels, Gheeraerdts ook wijzen op een tweede naamval. Vrouwennamen krijgen in de genitief «en» of «n» : Baten, Claren, Grieten, Lijnen.

In Colijn, Baert, Servaes blijft de naam onverbogen.

Min of meer gelijkwaardig met «zoon» is het Frankische achtervoegsel «ing». Deze uitgang werd gehecht aan de naam van de Frank die een boerderij had gebouwd en omvatte niet alleen de rechtstreekse afstammelingen maar ook de bloedverwanten en zelfs de dienstboden die de hofstede bewoonden. Evenals de geschiedkundige namen Meroving(er) van Meroveus en Karoling(er) van Carolus vinden wij dit «ing» suffix in de fn. Nolting of Nuiting, Marting, Rasking, Gysling, verwanten van Arnold, Marten, Raas, Gysel.

Meer Saksisch is «ink» in Clerinck, Clerinx, Keurlinck, Daeninck, Steveninck, Waterinckx, familieleden van Clar (mann. van Clara), Keuren (Corneel), Daneel, Steven, Wauter.

★

In de 13de en 14de eeuw neemt de diversiteit af in maritiem Vlaanderen om plaats te maken voor een verhoogde frequentie (15). De excerpten uit de Aalsterse Renteboeken wijzen in dezelfde richting. Er worden allerlei middelen gebruikt om aan de schaarste in de naamgeving te verhelpen.

Het aantal bijvormen : roep-, vlei- en bakernamen groeien aan tot een vloed.

---

(16) De fn. op -son, afkomstig uit het romaans taalgebied, zijn geen samenstellingen op «zoon», wel afleidingen uit het suffix «eçon» : Colson, Pierson, Bodson schreef men daar vroeger Coleçon, Perreçon, Bodeçon.
In sommige fn. is er dan ook een verschil in betekenis naar gelang het stamgebied : Gilson kan teruggaan op Gilleson maar ook op Gilleçon, Mason op Thomasson of op Thommeçon (Dauzat).

Verminkte naamstammen worden voorzien van een aantal voor- of achtervoegsels, zowel van Romaanse als van Germaanse oorsprong.

Naargelang plaats en tijd doen zich klankwisselingen voor, medeklinkers — zelfs lettergrepen — worden verzacht, zodat ook hier een aantal varianten ontstaan.

Sommige schepenen en rentmeesters gaan voort op oude documenten, anderen noteren de namen op het gehoor; zo ontstaan naast archaiserende nieuwere vormen, dus ook een grotere diversiteit inzake spelling. Soms plaatsen de klerken opzettelijk de beide vormen naast elkaar als differentiatiemiddel; een renteboek van Kasterlee (°1443) vermeldt : «Jan Woyte, Wouts zone van den Hese»; hier heet de zoon Woyte, de vader Wout, de grootvader wellicht Wouter ! (II)

★

Uit deze 88 voornamen hebben wij ongeveer 4.000 fn. gedistilleerd. Wij zijn er van overtuigd dat deze lijst nog kan worden uitgebreid.

Hier volgen enkele taalkundige verschijnselen die bij de ontwikkeling der fn. kunnen worden waargenomen. Wij beperken ons tot datgene wat het uitzicht der namen merkelijk heeft gewijzigd.

1. **Voorvoeging of protesis.**
   Ver = vrouw : Vernave (Veren + Ave)
   Ser = heer : Serteun (Ser + Antoon)
   S : Sneessens (S + (Ag)neessens)
   T : Thans (T + Hans)
   H : Hustache (Eustaes)

2. **Achtervoeging of paragoge.**
   -man : Roggeman (Rogier)
   -s : Adriaens
   -x : Hendrickx
   -eers : Steveneers
   -iers : Steveniers
   -en : Flippen
   -aert : Gillaert, Gillard
   -in : Colin, Willemyns
   ing : Vreeling (Vrederic)
   -inck : Geerinck
   -kin = quin : Wilkin, Willequin
   -t : Claert (Clara), Triste (Beatrice)

   Romaanse diminutieven vinden we in Philippot, Hanon, Guisset, Hanin, Hancice, Hanoul; andere Romaanse achtervoegsels treffen wij aan in Hansotte, Copette, Maroy, Gosseye.

3. **Klankwisseling :** de klank wordt gepalatiliseerd in
   Bartels-Bertels, Adelman-Edelman, Coolen-Culens, Govaert-Guvert, Hoeben-Huyben, Walter-Wouter.
   Overgang d-j : Bouden, Boyden, Buyens, Baeyens.
   Overgang o-oey : Govaert, Goevaert, Goeyvaert.
   Klankverdoffing : Goffaert, Goffert.

4. **Uitstoting :** Godevaert, Govaert.

5. **Bijvoeging :** Hemerik, Hendrik.
6. **Verzwakking :** Dierick, Tierin.
7. **Samentrekking :** Hendrik, Henk.
8. **Afwerping :** Eustaes, Staes.

NOG EEN EN ANDER

Voor we beginnen met de lijsten van fn., afgeleid van vn., nog enkele opmerkingen.

Onze aandacht gaat hoofdzakelijk naar de Vlaamse fn. Er is echter een wisselwerking geweest in de loop der eeuwen tussen de aanpalende taalgebieden; zelfs verder afgelegen landen lieten sporen na in onze naamgeving : denk aan de jarenlange Spaanse overheersing ! De fn. Botquin zou zelfs door het Spaans ontleend zijn aan het Nederlands. Het is echter vooral in het Frans dat de juiste taalkring moeilijk te achterhalen is : mannequin en bouquin vinden hun oorsprong in het mnl. mannekijn, boekskijn, de fn. Pietrequin, Pierquin, Gillequin, Gilquin zijn verfransingen van de verkleinwoorden Peeterkin, Gilkin; zelfs gaf onze Peterman het ontstaan aan de Franse fn. Pietrement (Dauzat).

Daar is ook de opzettelijke inwijking : talrijk zijn de ingevoerde romaanse namen — maar dan vooral van aardrijkskundige aard — in de streek Meldert-Hekelgem : Anselier (Anlier), Doment (Thiaumont), Kespier (Chassepierre), Mazits (Messancy), Nievel (Noville), Verduin, Parijs, Morette (17). Te Hekelgem is het aantal fn. met Franse klank dan ook buitengewoon hoog. Dr Jan Lindemans spreekt hier over een Waalse kolonisatie die hij verklaart als volgt : Toen de kerk van Affligem gebouwd werd vond Fulgentius, de eerste abt, hier de mensen niet die het steenhouwersvak kenden; daar hij zelf vroeger monnik was te Verdun, liet hij uit die streek mannen komen die vertrouwd waren met het bewerken van harde zandsteen. Fulgentius vertoefde te Affligem van 1085 tot 1122. Een eerste (kleine) kerk werd er gewijd in 1086, de tweede (grote) kerk, een romaanse kruisbasiliek, werd begonnen in 1129.

Een andere moeilijkheid om de oude vorm te achterhalen is het dubbel gebruik. Is de fn. Moens een afkorting van Simoen of van Salemoen ? Rom kan teruggaan op Rombaut, maar ook op Romanus. Herinnert Weyn aan Iwein of is het een roepnaam voor Halewijn, Hardewijn, Herrewijn of Isewijn ? Trouwens, in de middeleeuwen keek men niet altijd zo nauw : de anthroponymie uit het Renteboek van het Sint-Janshospitaal te Brugge (begin 14de eeuw) toont aan dat gielis, gillis, gilles vleivormen zijn niet alleen voor Egidius, doch

---

(17) Affligem, roem van ons land. Dom Albertus van Roy, p. 28.

ook voor Ghizelin. Te Baardegem heette Egied Van den Bossche in de vorige eeuw bij zijn dorspgenoten Stekkes Gielen : hij leurde met solferstekken (18).

De namen, vooral wanneer ze in een andere taalstreek belandden, hebben een hele evolutie doorgemaakt. Een bepaald persoon droeg de germaanse naam Tielhard, in Frankrijk werd het Taillard, maar toen de afstammelingen uitweken naar Zuid-Afrika schreef men Taljaard !

In de Aalsterse stadsrekening van 1394-1395 heet een zelfde Eustaes nu eens Poellain, dan Pollain; in Quaremont schrijft met eerst Dyrlai, daarna Dierlay, en wij vragen ons af of Steven Dyrlay en Steven Diedelaar te Nukerke niet een en dezelfde persoon is.

Wij beamen dan ook de mening van Kits Nieuwenkamp (19) :

«Het aantal patronymica is veel groter dan men oppervlakkig zou menen. Het komt doordat een groot aantal minder doorzichtig zijn dan de gegeven voorbeelden. Immers, talrijke vn. zijn geheel of nagenoeg geheel in onbruik geraakt en uitgesleten en slechts in enkele familie- en plaatsnamen bewaard gebleven, daarbij tot onherkenbaar toe verbasterd. Dit is vooral het geval met de oude Germaanse mansvoornamen waarachter één of meer familienamen zijn gevoegd, die er van afgeleid kunnen zijn. De nadruk op «kunnen» omdat in verschillende gevallen een andere afleiding ook mogelijk is.»

---

(18) L.v.A. 1956-6 - Uit Baardegem door B. Boel en P.P.B. De Meyer.

(19) Elseviers Encyclopedie van de Heraldiek met verklaring van vele fn.

VOORNAMEN EN AFGELEIDE FAMILIENAMEN

De namen tusen ( ) geplaatst hebben wij niet meer ontmoet als fn. Het zijn hypothtische vormen die de taalkundige evolutie verduidelijken.

1. ADAEM **Heb. : mens, aardman (stamvader)**

Adam(s), Adamy, Adami, Adametz, Adema, Adamson.
Adan(s), Adant, Adons.
Daem(s), Daemen, Damen.
Dam(s), Damme, Dammaerts, Dammekens, Damsin, Damson.

Dam kan ook verkorting zijn van Damien.

2. ADELHEID **Germ. : edel van gestalte, van karakter**

Adele, Adeline, Adelman(n), Adelson.
Edelman, Edelist.
(Adelisen), Alisen, Alisan, Alix, Alison, Alizon, Lissens.
Allied, Alliet, Haliet, Liedts.
(Alijse), Alleys, Allaeys, fr. Alais, Allais.
Leys(e), Leysen(s), Leyssens.
(Adelheid), Haelydt, Haelijdt.
Leydens, Leyder, Leyers, Leyts, Leyten(s).
Adeline, Allyn(s), Aline, Allinx, Allinckx.
Aelen, Alen(s), Aleson, Alleson, Alles.
Aelman, Aelterman, Aalders.
Vernaelen, Vernalen, Vernaillen, Vernay.
Eelen (fri. voor Adele), Eelens, Elen(s).
Elsen(s) (fri.) Elskens, Elseman, Elsermans (behoorden oorspronkelijk niet tot Elisabeth)

3. ADRIAEN **Lat. Adrianus, afkomstig van Adrie (Italië)**

Adriaen(s), Adriaense(n), Adriaensens, Adriaenssen(s).
Adriaan(s), Adriaansen, Adrien, Adry.
Adrians(sens).
(Adrianus) Janus.
Andrein, Andrien, Andrin, Andrianne.
(Arie), Arien(s), Ariën, Arié, Arias, Arit(s).
Jeng, Jentgen, Jentges.

4. AGATHA **Gr : de goedaardige**

Agathen, Aga, Agthe(n), Agten, Aegten, Agemans.
Achten, Aechten, Vernachten.

5. AGNES **Lat. : de kuise, de reine**

Agnes, Agnès, Agniez, Agneesens, Agneessens, Anhes, Anis.
Anneessens, Annez, Anné, Anneet.
(Angenis), Angenot, Angenon, Angenard, Anger, Angst.
(Agnees), Neeskens, Sneessens.
(Agnete), Neetens, Neeter, Neetesonne.
(Agnies), Nies(en), Niess(en), Niesz.

6. ANNE **Heb. : de aangename, de lieflijke**

Ann, Anne, Annet, Annaert, Annemans, Veranneman.
Anny, Annys, Anis, Anique, Annick.

(Ank), Ankaert, Ancart.
(Nan - fr. en eng.), Nanni(ngs), Nannan, Nannette, Nanquette, Nanson.
Nancy (eng.), Nassi, Nassy, Nasse(n).

7. ANDRIES, ANDREAS **Gr. : de mannelijke, de sterke**

Andries(se), Andriessen(s), Andri(se), Andry.
Dries(se), Driessen(s), Driesen(s), Drieskens, Drisque, Driesmans.
Drisse(n), Drissens, Driscart.
Andreas (lat.), Andreassen, Draye.
Andre(s), Andrea, Andrae, André, Andreka.
Drees(en), Dreezen, Dreessen(s), Dresen(s), Dreksen, Drèze, Dresse(n), Dresser, Dresseleers, Dresselaers, Dreszman.
Anders (Deens en Zweeds), Andersen, Anderson, Andersson.

8. ARNOUT **Germ. Arn-wald : heersend als een adelaar**

Arnout(s), Arnoud(t), Arnaut(s), Arnaud, Arnauw, Arnou(s), Arnaert, Arquin.
Aernout(s), Aernoudt(s), Aernaut, Aerenhouts.
Arnoldus (lat.), Arnold, Arnolts, Arnoldy, Arnoldi, Arno(ls), Arnoul(d).
Arent(s), Arend(t), Arends, Arens, Aerens, Ahrens, Aerden, Ardans, Ardyns, Ardijns, Serrarens.
Aerts(en), Aertsens, Aertssens, Aertzen, Arts, Arte, Arnaert, Aers(sens), Veraert, Veraart, Seraerts, Haerten, Haerden, Haerens, Haers.
Noys, Arnoys, Noyen(s), Noyer, Noyaert, Noydens, Snoy, Snoeys, Noen(s).
Naud(ts), Naut(s), Nau(s), Naudin, Nauyens, Naulaerts, Naulaers, Nauwelaerts, Nauwelaers, Nauws, Nouwens.
Noud(el), Noddyn, Noddin.
Neydt, Neyt, Neyens, Neyes, Neyns.
Nout(ens), Noukens, Nootens, Noots, Nottens, Notte(n).
Nuyt(s), Nuytens, Nuyttens, Nuyens, Nuijens, Nuitten, Nuytten(s), Nuytinck, Nuytkens, Nuytemans, Neut.
Naets, Naedts, Naeyaert, Natens, Naelaerts, Naaykens.
Noel(s), Nouls, Noesen, Noelmans.
Nol(s), Nolis, Nollen, Nollet, Nollkens, Nolte, Nolting.
Nutte(n), Nuttens.
Ernaud (fr.), Ernault, Ernau, Ernould, Ernult, Ernotte.

9. BARTHOLOMEUS **Heb. : de strijdbare**

Bartholomeus, Bartholomeeusen, Bartholomees, Bartholomez, Bartholomé, Bartholomivis, Bartholeyns, Bartholemy, Barthelemy, Barthélemy, Barthélémy, Bartelous.
Bart(h), Bartell, Bartels, Barthel(s), Barthe, Barten, Barter.
Bert(el), Berthel, Bertels, Bertelson.
Meeus(en), Meeussen, Meussen, Mehus, Meheus, Muës, Mues(ser), Sermeeus, Sermeus.
Meeuw(s), Meeuwsen, Meeuwen(s), Meeuwes(e), Meuwes, Seeuws.
Meeuwis(sen), Meuwis(sen), Meewis, Mewis(sen).
Meevis, Mevis(sen), Mevensen, Meyvaert, Meyvis(ch).
Mees(e), Meesen(s), Meessen(s), Meesseman.

10. BEATRIJS **Lat. : de gelukbrengende**

Beatrice, Beatty, Beatse, Bea.
Bate(s), Baten(s).
Baete(n), Baetens, Baets, Baeteman, Baetmans, Baaten, Baats, Verbaat.
Trice, Tryssesoone, Trist(e), Triest, Vertriest, Tritz, Tritsmans.
Bietry (fr.), Biets.

11. BOUDEWIJN **Germ. Baldwin : koene vriend**

Baldwin, Baldewyns, Balduwyns, Baldewijns, Balde(r), Baldo, Baldin (x).

(x) Baldin kan ook verkorting zijn van Baldus of Sebaldus.

Ballewyns, Ballewijns, Ballin(ckx), Ballings, Ballegeer, Ballenghien, Ballius, Baillius, Ballieux, Balieu, Balinus, Balis, Balens, Bals.
Baudewyn(s), Baudewijn(s), Beauduin, Baudouin, Baudoin, Baudrenghien, Baudin(ne), Baude(t), Baudart, Baudson.
Boudewijns, Bouduin, Boudengen, Bouden(s), Boudin, Boudart, Boudier.
Boddewijn (xx), Bodden, Boddaer(t), Boddin, Bodin, Bodijn, Bodvin, Bodesson.
Bouts(en), Bouten, Boutten(s), Bouters.
Bauts, Bautz, Bauters, Bautmans, Bauthier, Bautsoens.
Boidin, Boyden(s), Boiten, Boidts, Boytack, Buydens, Buydts, Buydeker, Boy(en), Boyens, Boyart.
Bode(n), Body(n), Bodijn, Bodein, Bodez, Bodet, Bodaert(t), Bodart, Bodard, Bodson, Bodenghien, Bodengien.
Bouwen(s), Bouweraerts.
Bauwen(s), Bauwin, Bauweleers, Bauwelick(x), Bauwmans, Bauweraerts.
Bovy(n), Boving, Bauvin.
Boedt(s), Boet(s), Boodts.
Buedts, Budts, Buts, Boodts.
Beyfens, Beyen(s), Beyers, Beyns, Beys(en), Bheyens.
Bayen(s), Beayens, Baeys, Baey, Verbays, Verbaeys.
Buyen(s), Buy(s), Buysse(ns), Buyst, De Buyst.
Boey(e), Boeyen(s), Boeymans, Boeynaams, Boeykens.
Boidekin, Bodequin, Botquin.
Bauken(s), Baukes.
Bonnewyn, Bonnewijn.
Baudouin (fr.), Baudhuin, Bauduin, Baudoin.

12. CLARA **Lat. : de heldere, de reine**
Clar, Cler waren vroeger mann.

Clara, Clare(n), Claerens, Clarin, Claert, Clareboudt, Claereman.
Clary(s), Clarysse, Clarisse, Clarijs(se), Clarence, Claret, Claridge.
Claire, Clairis, Clairbaut.
Cleire(n), Cleirens.
Clerens, Cleris, Clerin(ck), Clerinx, Clerebaut, Clerebout.
Cleeren, Cleeremans, Cleerbout, Cleuren.
Klarie.

13. CLEMENTIE **Lat. : de zachtmoedige (m. of vr.)**

Clemens, Clémens, Clement, Clementz, Clemmen, Clemmé, Clemminck.
Klemm (d.).
Mans(e), Manssens, Mansart.
Mens, Menschaert, Mensaert.
Mente(n), Mentens.

14. CORNELIS **Gallo-rom. : vast als hoorn, de gehoornde (m. of vr.)**

Beschermheilige van de kinderen in het Vlaamse land.

Cornelis(se), Cornelissen(s), Cornelisses, Cornelius, Corne, Corné, Cornez, Cornet, Corneille, Cornil, Cornelle,
vr. Cornellie, Cornely, Cornilly, Cornillie, Corneillie, Cornille.
Nel(e), Nelen, Nellens, Nelles, Neels, Neelemans, Neleman(s), Serneels, Snels, Snel, Nelson.
Cooren(s), Cooreman(s), Coornaert, Ceurremans, Keuremennen, Keurlinckx.
Corens, Cirewyn, Corewijn, Correns, Corman, Corremans.
Corni(e), Corijn, Corrijn, Coreynen.
Nile(ns), Nilis, Nille(s).
Kees(je).
(Kelis), Krelman.

(xx) De fn. Podevijn zou een vervorming zijn van Bodvin. Ontstaan uit het fr. Poitevin, inwoner van Poitiers, zou Bodvin overgegaan zijn in de nog bestaande fn. Potvin, waaruit Podevin, Podevyn, Podevain, Podevijn.

15. DANEEL **Heb. : het gericht Gods**

Daneel(s), Danneel(s).
Daniel(s), Daniëls, Daenilsson, Danielssen.
Deniel, De Nil, De Nul (?).
Daen(e), Daenen(s), Daens, Daes, Daeninck(x), Daenick, Daenekynt, Daenekint, Daenilsson.
Dan(en), Danae, Daneau, Danau(x).

Daen kan ook teruggaan op de vn. Paridaen van waar de fn. Perdaens.

16. DANIJS **Lat. Dionisius, gr. Dionusos : de vrolijke (vr. Dionysia)**

Danys, Danis, Danijs, Dans(e), Dansaert, Danssaert.
(Dionysius), Dionys, Dijone, Dynoot, Diot.
Denijs, De Nijs, Nijs(en), Nijssen, Nijst.
Denis, Denys, Denisse(n), Dennis, De Nys, Nisen, Nissen, Dennisson.
Denie(s), De Nie, Dene, Dens, Dennes, Denkens.
Neys(kens).
Nys(en), Nyssen(s), Nysmans, Nissen, Niesen, Niess, Niesz.

17. DIEDERIK **Germ. Theudo-ricus : volksvorst**

Diededrik, Diederick.
Dieryck(x), Dierick, Diricq, Diericx, Dirickx, Dirix, Dirikz, Durix, Dierisck, Dierinck, Diernckx.
Dierck(x), Dierckxens, Diercxens, Dierks, Dierckens, Dierkens, Dierksens.
Dier(ens), Dierinck, Dierman.
Dirks(s), Dirkse(n), Dirckx, Dircksens.
Derickx, Derix, Derks(en), Derkenne, Derre.
Thierry (fr.), Thiery, Thieris, Tierez, Tierens, Tiérez, Thirry, Thiry, Thery, Théry, Thirion, Thirionet, Thirionnet, Thirot, Thiroux.
Didier (fr.), Dieden, Didden(s), Didelez, Didion, Diedelaar.
Diedrich (d.), Diedrick, Didriche, Didrichs.
Diel(en), Dielens, Diels, Dieltjens, Dielis, Dieltiens (x).
Dils, Dillen.
Theodor, Théodore, Theodoridès.

18. EGGHERIC **Germ. Aigiricus : machtig heerser met het zwaard**

Eggerickx, Eggerix, Eggerinckx, Egerickx, Egerton, Egeter.
Egger(s), Eggen, Eghels, Egels (xx).
Ayeri, Airi (fr.), Airel, Aeyels.

19. ELISABETH **Heb. : de Godgezegende, de Godvererende**

Lisabeth, Lysbeth, Lisbeth, Lisbet.
Lys (Alice, Elice), Lysen(s), Lyssens, Lise(n), Lisin, Liseyn, Lissens, List, Lisart, Lissone, Lison.
Lies(en), Liesens, Verliezen.
Leysbeth, Leyse(n), Leyzen, Leysens, Lijsen, Leyssens, Verleysen, Verleyzen.
Elisabeth, Beths, Bets, Betz, Bette(ns), Betschen, Bettina, Bettingers, Bettesone.
Els(kens), Elst, Elsen(s), Elsner, Elsier.

20. EUSTAES **Gr. : de vruchtbare**

Eustaas, Eustache, Eustace, Eustaze, Eussen, Eursels, Estas, Astaes, Istas, Istaz.
Staes(sen), Staessens, Staesens.
Stas(se), Stassen(s), Stassart.
Stes(sens), Stessels.
Stassyns, Stassin(s), Stasins, Stassyns, Stassinet, Stasseyns, Stassijns.

(x) Dauzat meent in Diehl een hypocoristique te herkennen van Diederik.
(xx) Egger kan ook teruggaan op Eggermont .

Stache, Stacquet, Staquet.
Hustache, Hustin(x), Hutsen, Huts(e), Hutsebaut, Hussen, Hussin, Huskin, Husquin, Husson.
Heussen, Heusser, Heusscher, Heuskin, Heusquin, Heus(e), Heusers, Heusschen, Heusdens, Heuze(l), Heuten, Heutz.

21. FIERIN **Symbolisch : olijfboomplanter**

Afkorting van Olivier, kan ook teruggaan op Porfier, op Fierabras of op Firminus.

Olivier, Olievier, Ollevier, Oliver, Olivet, Olivi, Olivie, Ollier, Olivié, Olifiers, Oly, Olijf, Oleffe.
Olens, Olemans, Olaerts, Olarte, Olaste, Olin(ger).
Fiers, Fierin, Fieryn, Fierens, Fierain, Fiermans, Fieremans, Firemans, Fire(ns), Firre, Firquet.

22. FILIP **Gr. Pilippos : paardenvriend, ruiter**

Philip(p), Philips, Philippe, Philipsen, Philippsen, Philippens, Philipkin, Philippus, Philippi(n), Pilipson, Philippet(te), Philippaerts, Philippart, Philippars.
Philippo(s), Phlippo, Philippon, Philippot.
Filippo(ne), Filipson, Flipo(t).
Phlip(s), Phlups.
Flip(s), Flippen, Flipkens, Flipsen.
Lippen(s), Lipp(e), Lips, Lippens, Lyppens, Lippert, Lippus, Lipski, Lipton, Lipskind, Lipson, Lippeveldt, Lippevelds, Serlippens, Verslyppe.
Luppens, Lupton, Lupant, Serluppens, Serluppus (kan ook verband hebben met Lupinus, Luppe).
(Philippine), Pin(s), Pinard, Pinart, Pinson, Pintens, Pintjens.

23. FREDERIK **Germ. Frid-rik : machtig door vrede**

Frederik, Frederick(x), Frederix, Fedrix, Frédéricq, Frédéricque, Frédéricy, Freriks, Frerie.
Free, Freedman, Freeman, Freken, Frekin, Freer, Frère(s), Frerlet, Frérot(te), Freson, Fréson.
Vlederick, Vlerick(x), Vleurick, Vleurinck, Fleurinck, Fleuren.
Vredric, Vreeling, Vrielinck, Vrielynckx, Vriens.
Ferry (fr.), Ferryn, Fery, Ferri, Ferrier, Ferrière(s), Ferier, Ferire.
Friedrich (d.), Friederich(s), Fried(ler), Friedman(n), Fridman, Fridt, Frideres.
Frits (Frithezo : zelfde wortel als Frederic) :
Frits(ch), Fritz(sche), Fris(ch), Frissen, Frissyn, Frissijn, Frisson, Frisque, Friszman, Fries(son).

24. GEERAARD **Germ. Ger-hard : de dappere speer(strijder)**

Gheeraerdt(s), Gheeraert, Geeraert(s), Geeraers, Geraert, Geeraerd, Gerard(s), Gerhard(t), Gerharz, Gerharts, Geraads, Gerardts, Gerarts, Gerrard, Grard.
Geert(s), Geerdts, Geertsen, Geertsman, Gheerst, Geerst.
Geer(s), Gheers, Geerkens, Gerekens, Gersis, Ghersenzon, Gherson, Gerson(s), Gere, Gerin, Geerinck(x), Gerain.
Gerding, Gerdo(m), Gerday.
Gerrit, Gerry, Gerit(s), Geritzen, Gerrish, Gerres, Gerretzen.
(Garrit), Garitte, Gary, Garet.
(Garrelt, vr.), Garre(ls), Garreyn, Garrein, Garrain, Garrez, Garré, Garray.
(Geerold) samengetrokken in Graul(s), Graux, Grauwen, Grauwels, Grawels, Grawez, Gravez.
Gerardi(e), Gerardy, Gérardi, Gérardin.
Girard(i), Girardin, Giraud, Girault, Girod, Giry, Giron, Giroux, Giroulle, Girst.

25. GEERTRUI **Germ. : met de speer vertrouwde maagd**

Truye(n), Truyens, Truyers, Truys, Truyts, Truyman, Truyaerts, Vertruyen, Vertruden, Struye, Struys, Struik, Struyken.

Treutens, Treuttens.
Troy(e), Troykens, Stroykens.
Truus, Trussart.
Geert (zie ook Geeraard).

26. GHUY, GUIDO **d. Veit, Wido, fr. Voit, Vit, Guy : de gewillige**

Ghuy(s), Ghuyssens, Gui(sen), Guisse(t), Guisson, Guissart, Guissard, Ghuusse, Guiette, Guigon, Guigue, Guily.
Guidon(i), Guidard, Guidée.
(Guyoet), Guyot, Guiot, Giot, Guyon, Guion, Guyaut, Guyaux.
Giet(s), Gieters, Gits, Gidts.
Gouwy, Gouvy, Gowie, Gowy, Gohy, Gowie, Gois(se).
Ghewie, Ghewy, Guwy.
(Wito) (d.), With, Wits, Witjes, Witschger, Wittens, Witters, Wittinck, Witteryck, Wytsman, Wittemans, Wittman(n), Wittwers.
(Wido) (d.), Wieder, Wier, Widy, Vidy, Wiets, Wydart, Wyen, Wyers, Wydan, Wydisch, Wydor, Wydemans, Wydhooghe, Wydouw, Weydert, Weyers, Weyens, Weytjens.
(Vitus) (lat.), Vydt, Vits, Vidts, Vido, Vitou(x).
(Voit) (fr.), Voigt, Vogt.
Veyt (d.), Vets, Vetter(s),
Feit, Feyt(en), Feyen(s), Feyerick.

27. GIELIS, GILLIS **Gr. Egidius : beschermer, schildhouder**

Giele(n), Gielens, Giels, Gielkens, Ghielens (zie ook Michiel),, Gielis(sen), Gieling, Gielkens.
Egidius, Aegidium, Egels, Gidts (zie Ghuy - Giet).
Gillis(en), Gil(s), Gilly, Gillisen, Gille(ns), Gillesen, Gillet, Gilet, Ghils, Gillekens, Gilkin, Gilquin, Gillequin, Gillaert(ts), Gillard(in), Gillisjans.
Gilis(en), Gilen(s), Gyles, Gylsen, Gils, Ghilisen, Gilkens, Gilleman, Gilman(d), Gilman(t), Gillesjans, Gilesson, Gilson.
Gillo(n), Gillot, Gilon, Gillion, Gilliot, Gilliaux, Gillieaux.

Gielis, Gillis, Gilles, Ghiselin zijn vleivormen voor Egidius.

28. GHISELBRECHT **Germ. Gisel-berth : schitterend als een pijl**

Gyselbrecht, Ghysebrechts, Ghysbrecht, Gysbrecht, Gysbertsen, Gysberts, Gysbers, Gysbrechts,
Ghijsbrecht, Gijsbrechts, Gijsbregts, Gijsbers.
Ghisel, Gysel(s), Ghysels, Ghyssels, Gyselen, Ghyselen, Gyselinckx, Ghyselinck, Gyselings, Ghyselins, Gysling, Ghyssaert, Gyselaer, Ghyselyns, Gysemans, Ghijsels, Gijssels, Gheysels, Gijzelings, Sergys(els).
(Ghisela, vr.) Ghisele, Ghise, Gisèle.
Ghys(en), Ghysens, Gysen(s), Ghyssaert, Gysemans, Gyssens, Gysermans, Ghiste(linck), Gistelynck, Gies(en), Ghiesmans.
Gijs(e), Gijsen(s), Gijzen, Gijsman, Gijsemans, Geist, Geissen, Gheys(en), Gheysens, Sergeys.
Gijsel(s), Gijssels, Gijselaar, Sergijsels, Sergeijssels.
Gilbert (fr. en eng.), Gilbeer, Ghilbert, Guilbert, Gilbart, Ghillebaert.

29. GELEIN, GHISLAIN

Eig. bijvorm van Gisel, vr. Gisela, rom. Ghislain, verdietst tot Geleyn.

Populaire naam, in Wallonië gegeven tot bescherming tegen kinderkramp en vallende ziekte, naar de stichter van de abdij te St.-Ghislain, Henegouwen.

Voor Vlaanderen is de patroon tegen kinderstuipen Sint-Cornelius.

Ghislain, Guislain, Gislen, Gissler, Gisseleire.
Ghilain, Ghillain, Gilain, Gillain, Guillain, Guillard, Gillyns, Gillen(t), Giller.
Geleyn(s), Gelein, Gelin(ne), Gelissen, Ghelen(s), Gelens, Gelemans, Gellens, Geller(t), Gelline, Gellynck, Gellaert(s), Gelz.

Leyn(s), Leynen, Leins, Leyner, Leyniers, Leyman.
Lens(en, Lenz, Lenssens (kan ook umgelautet zijn uit Lanzo of ontstaan uit een vleivorm van Laurens of van Lanceloot).

30. GODEVAERT · Germ.: goede vrede; later: sterke God

Govaert(s), Govaers, Govaere, Goovaert(s).
Govaert, Goverde, Govert, Govers, Goven.
Goevaert(s), Gouvaerts, Gouvart, Schoevaerdts.
Goeyvaert(s), Goeyens, Goeyers, Goeffers, Goyvaerts, Goyens, Goyers.
Geudevert, Geuvert, Gheude, Geudens, Geuens, Geunens, Geuns, Guns, Geukens.
Gheur, Geurden, Geurts.
Guedens, Guedin, Guetens.
Goffaert(s), Goffard, Goffart, Goffa(r), Goffert, Gofers, Goffyn, Goffin
Goden(s), Gaudens, Godts, Godin, Goddin(g), Goddyn, Godier, Goodier, Godeau, Godaere, Godaert, Goddard.
Goeden, Goeder, Goedaard, Goethaert, Goedart, Goedert, Goedertier, Goudar, Goudeseune, Goodesone, Goedson, Goens.
Godefridus(lat.), Godefridis.
Godefroi (fr.), Godefroit, Godefroid(t), Godfroid, Godefroo.
Joffroy (fr.), Jouffroy, Joffre(tte).
(Geoffrey) (eng.), Geoffroy, Geoffre.
(Godfrey) (eng.), Godefrey, Godfray, Godfrain(d).
Jeffery (eng.), Jefferys.
(Götz) (d.), Goetz, Geuten, Guiter, Guitty.

De namen waarvan het eerste lid «God» is (betekenis God, Goth of Goed) zijn talrijk.

Zie ook Kempische psn., J. van Gorp, Med. 1952 - 3-4.

31. GOZEWIN diminutief v. Gotso = Goten: vriend

Goos(en), Ghoos, Goose, Goossen(s), Goossaert, Goossenaerts, Goosemans.
Gos(se), Gossen(s), Gossaert, Gosselin, Gosset, Gossey(e), Gossez.
Goes(sens), Goessels, Goesaer(t).
Geus(e), Geusen(s).

Volgens J. Lindemans (Vlaamse psn.) zou Goossen in Brabant een gemoedelijke vorm zijn geweest voor de hertogenaam Godevaard.

32. HENDRIK Germ. Hemerik: opperste van het heem

Hemerick, Hemeryck, Heemeryck, Hemerlyck, Hemmerijck(x), Hemelrijk.
Henderick(x), Henderiks, Henderix.
Hendrick(x), Hendricks, Hendryckx, Hendriks, Hendrix, Hendri(cx), Hendrieckx.
Henriksen, Henrick(s), Henrico.
Heynderick(x), Hyndrickx, Hynen, Hye.
Hendry, Ries(en), Riether, Rietjens.
Heinrich(s), Hein(e), Heinen, Heins(sens), Heincken, Heinkens, Heinix, Heyne(n), Heyns(sens), Heyntjens, Heyneman(s), Heyninck, Heynig.
Heinz(e), Heinzen, Heintz, Heinzel, Henz, Hentzen.
Hens(en), Hensene, Henssen(s), Hensenne, Henssenne, Hensgens, Hensmans.
Henen, Hening, Heneman, Eneman, Eeman (?), Heunick, Huninck.
Henk(en), Henkens, Henckens, Henckes, Henkes, Henkin, Henquin(ez), Henkart, Henkard, Henckaerts, Henckaers.
Henri(et), Henriette, Henris, Henry(e), Henrion, Henriot, Henriquet, Henriquez, Henrot(te).
Henny, Hennuy(er), Hennico.
Harry(s), Harris(on), Harrisson, Harroy, Hars, Arits.

33. HEYLE Germ. Heilwig: de gelukkige

Heylen(s), Heylaets, Heylaers, Heilier.
Verheylen, Verheile, Verheyleweghen, Verheylesonne, Verheylezoon.

Hell(er), Hellers, Hellemans, Hellebaut, Hellin(ckx), Hellyn, Hellings, Helsen, Helssen, Helskens, Verhelle(n).

Verwarring is mogelijk g/h tussen Heilwich en Geilwich.

34. HERMAN **Germ. : legerman, de dappere**

Herman(n), Hermans, Hermanne, Herrmann(s), Hermant, Herment, Hermes(se), Hermus, Hermis, Ermens.
Herreman(s), Hermanns, Herremerre.
Hers(sens).
Armand, Mann(e), Mannes, Mannens, Many, Mannien, Manninckx, Mannequin, Mannekens, Mans(e), Manens, Manesse.
Harmant, Harmen, Harms, Harmsen.
Germain(e), Germanes, Germanès, Germanus, Germann.
Germ(en), Germer, Germys, Germis, Germeys, Germyns, Germijns, Germeyns.

35. HUGHE **Gelat. vorm voor Huibrecht**

Hugh(es), Huge, Hugo(n), Hugue(s), Huguet, Huget, Huger, Hugens, Hugin, Huggins, Huguenin, Hugenin, Huguenet, Hugenet, Huegaerts, Hugaerts, Hugaes.
Huyg(e), Huyghe, Huygen, Huigen(s), Huyghens, Huygens, Huygevelt, Huyens, Huick, Huyskens.
Huys(se), Huyssens, Huyskens, Huysvelt, Huisvelt, Huysseune, Huyzentruit, Huisentruit (Huig + Trui).
Heus(ch), Heuschen, Heuse(n), Heusden, Heussen, Heusscher, Heusser, Heuskin, Heusquin.
Hue(et), Huez, Huens, Huenens, Huenaert(s), Hunaerts, Huegaerts, Husson, Hussin, Huelin, Hunin(cq), Hunninck, Huon, Huot.
(Ue) Ueckerman.
Huin, Huynen, Huynder.
Ugo(it.), Ugeux.

36. HUIBRECHT **Germ. Hug-bert : de door zijn geest beroemde**

Hughbart, Huyghebaert, Huygebaert, Heughebaert, Heugebaert.
Hubregth, Hubregtsen, Hubrechsen, Hubrecht(s).
Huibrecht, Heybrecht(s), Huybregts, Huybreghs, Huybrechs, Huybrighs, Huyberechts.
Huyben(s), Huybs, Huybers.
Huber(t), Hubers, Huberty, Huberti, Huby, Hubin, Hubens, Hubinon.
Hoeben, Hoebrechts, Hoebreghts, Hoebregts, Hoebers, Hoeberigs, Hoebus, Hauben, Hoebeke, Hoebeeck, Hoebaer.
(Hob), Hobé, Hobbin, Hobertus, Hobus, Hobeck.
Hubar, Hubaut, Hubaux, Hubeau(x).

37. IMPYNNE

Germ. dim van Impa, Imbrecht : schitterend in de sterke uitrusting

Impe(ns), Imper, Vernimmen (Veren + Immen).
Pien(s), Pieyn(s), Pins(on), Pynaert (verkorting van Filippine ?).
Imberecht(s), Imbrechts, Imbert, Imbreckx, Immerechts, Immer(s),

38. INGHELRAM **Germ. Ingel : speerpunt**

Inghelram, Ingham.
(Ram), Raman, Rammant, Ramandt, Ramet.
Rams(ay), Ramsdam.
Ingels(e), Inghels, Ingelaar.
Engels, Engelen, Engelman.

Deze afkortingen kunnen ook teruggaan op Ingelbrecht, Ingelgeer, Ingelman, enz.

Enguerrand (fr.), Engier t.).

39. IWEIN **Russisch voor Jan**

Iweins, Iwens.
Wijn(s), Wynen, Wynant, Wynans, Wynand(s), Wynne, Wynincx.
Weyn(s), Wijns, Weynandt, Weynants, Weynans.

Het kunnen ook afkortingen zijn van Halewijn, Hardewijn, Herrewijn, Isewijn, enz.

Ivan (russ.), Iwan, Ivanoff, Yvanoff.
Het angelsaksisch woord was «eouw», later vorvormd tot Owen(s), Ouwerx, Ovyn, Ovart.
Ewein, Ewen, Even(s). — Ewen is ook verk van Eugenius in welsh-engels.

40. JACOB **Heb.: hielhouder ?**

Jacob(s), Jacops, Jacobus, Jacobson, Jacobsberg, Jacoby, Jacobin, Jacopi.
Cob(is), Cobut, Coboisson.
Cop(s), Coppe(ns), Copin(ne), Coppin, Coppyn, Coppein, Copain, Copet(te), Copmans, Coppejans, Coppieters, Coppiters, Coppenolle.
Kop(pen), Kops, Koppaard, Koppier.
Jappens, Japson, Japsenne.
Jacques (fr.), Jaeck, Jaak, Jakus, Jaeckens, Jacque(t), Jacquesson, Jacquard, Jacot, Jacqueline, Jacqueloot, Cotin (van Jacotin), Jacquemart, Jackemard, Jacmart, Jamart, Jammaer(s), Jacqui.
Jack (eng.), Jacksen, Jacxsens, Jackson.
Jako (slav.), Jakots, Jakobowicz, Jakobowitz, Jakoubovitch...
Jakus, Jakubowicz, Jakubzak...

41. JACQUEMIJN

Jacquemyn(s), Jacquemin, Jacqmin, Jacmin, Jamin(et), Jaminon.
Jacqmain, Jacquemain, Jacmain.
Jacquemijn(s), Jakemeyn.

De oorsprong van Jacquemijn — vrouw.: Jacquemijne — is onzeker. Volgens J. Lindemans (20) is Jakke synoniem van Johannes. Jakeme, later James in Engeland, was de romaanse vorm van Jacobus uit mlat. Jacomus. Op het einde van de 14de eeuw wordt Jakeme verdrongen door Jacke, dim .van Jehan. Een en dezelfde persoon heet in 1380 Jake, in 1385 Jan, in 1388 Jehan, in 1393 Jacques, in 1395 Jacqueme en Jehan, in 1405 Jacques, in 1406 Jacque; op zijn grafsteen (1415) leest men: «Cy gist Jehan de...».

In «Kindernamen te Lokeren omstreeks 1600» (21) ziet Vertegen in Jacquemijnken de vrouwelijke vorm Jacoba.

In de Aalsterse renteboeken zijn Jan en Jackemijn verenigd: Betaelt Janne Jaquemijns... (1380), dat commen is voor ons Jan Jackemijn (1405).

Een opschrift uit de 17de eeuw (22) luidt «jo^e Jacquemijne Boon, f^a d'heer Jacques, zijne huisvrouwe». Zij hadden 6 kinderen, een jongen heette Jacques, een andere Jan, een meisje Jacquemijne.

42. JAN, JOHANNES

Heb. Johochanan = Johanan. Jehova (Jaweh) is genadig: Godsgeschenk, genadekind.

Johannes, verkort tot Hannes, Hans.

---

(20) Med. 1956, bl. III.
(21) Med. 1955, bl. 84.
(22) Alostum Religiosum, P. Van Nuffel.

Jehan, verkort tot Han, Jan.

Jehannen, verkort tot Hannen, waaruit umlautvormen Hennen, Jennen.

Jehan, Jehae(s), Jehansart, Jehin, Jehenson, Jean(ne), Jeannes, Jeannin.
Johan, Joan(nes), Johansen, Johannessen, Joassin, Johansson.
Jan(s), Janss, Janse(n), Janssens(s), Janszen, Janne(s), Jannis, Janin, Jannin, Jensen, Jansseune, Janseune, Janssoone, Jansson, Janson.
Jansegers, Jansis, Coppejans, Nevejans, Boerjan, Schoonjans, Grootjans, Kleinjans, Kleynjans, Janneman, Janbroers, Verjans.
Han(ne), Hannes(se), Hanin, Hanicq, Hannick, Hanique, Hanik(en), Hannekin, Hanikenne, Hannike, Hanneboud, Hannaert, Hannart, Hanard, Hanaard, (Ver)hanneman.
Hanon, Hanet, Hanot, Hanoot, Hanesse, Hanoul, Hanoi, Hanouille.
Hanck(e), Hancq, Hankin(et), Hanquin(et), Hankinoul, Hankinard, Hancoul, Hanecoi, Hanekoi, Hancquet, Hancot, Hankot.
(te Hans), Thans, Tans, Tansens, Tanson.
Hen(ne), Hennes, Hennin, Hennequin, Hennekinne, Henneghien, Hennebaut, Hennebo, Henno, Hennaert, Hennart, Henninck, Hinninck, Hinnekint.
Henskens, Hensman(s), Henneman, Verhenneman, Verhenne, Henskens.
Jenne(n), Jennes, Jensen, Jennis, Jennekens, Jentjens, Jennequin, Jenquin(ne), Jenkinson, Jenart, Jennart, Jenezon, Jeener, Jenny, Jenicot.
John(en), Johner, Johnny, Johnson, Johnston(e), Jones, Jonsson, Jonsen.
Iwan (russ. voor Jan) - zie Iwein.

43. JULIANE **Lat.: de jeugdig-glanzende jonkvrouw**

Juliane, Julin, Juliens.
Liane, Lia.
(Gilian), Gilias, Giliard.
(Giliana) (it.), Illiano.

44. JOOS **Rom.: Judocus, Jodocus**

Joos, D'Joos, Joosen, Joossen(s), Josson.
(Judocus), Judo(n), Jude(ls), Judenne, Juen.
(Jodocus), Jodts, Jodard, Jodogne.
Docus, Docq, Dock(x), Docx, Docker, Docquir, Dockier, Docquier, Docquois.

Joost(en) is een verdietsing van Justus waarvan Joosten(s), Jousten, Just(e), Justens, Justus, Justaert.

45. JORIS **Gr. Georgius, ofr. Yoryus: landbouwer**

Joris(sen), Jori, Jorssen, Jooris, Joors, Jorus, Jore(ns), Joret, Jorez, Jorion, Joiris, Joiret, Joire, Jouret, Jourez, Jourion, Joukes, Joukens.
Georgius, Goris(sen), Gorrissen, Gore, Gorus, Gorremans, Goor(ens), Goorman(s), Gooremans, Sergooris, Georis, Georgissen.
Goerg(en).
Jeuris(sen).
Juriaan, Jurion, Jurisse, Jurot, Jurrjens.
Jurgens, Jürgens.
Jorgens, Jörgensen, Jeurgen.
George (fr.), Georges, Georgy.
Grégoir(e), Gregory.
Jordy, Jordens, Jordaens, Jordan(t), Jurdan, Jourdain, Jourdet, Jourdren.

46. KATELINE, CATHERINA **Gr.: de reine, de zedige**

(Catharinus: mann.), Catinus.
Catherine, Catry, Catrie, Catrysse, Cattrysse, Cats.
Catelin, Cathelineau, Cattelain, Katlin.
Catteau(x), Cattoor, Cattoir, Cattie, Caty.
Trienekens, Trine(s).
Leyne(n), Leynens, Verleyn.

Toos, Tossens, Tossyn, Tossin, Toson.
Calle(ns), Callaert(s), Kallaerts, Callier, Callebaut, Callay, Calley.

Callens komt te Aalst reeds voor als fn. in 1359.

47. LANA **Germ. Eilane, Godelane ?**

Lane(s), Laane, Lanen, Laenen(s), Lanez, Laner, Verlaenen.

48. LAMBRECHT **Germ. : schitterend in eigen land**

Lambrecht, Lambreghts, Lambreghs, Lamberechts, Lamberigts, Lambricht(s), Lambrickx, Lambrix, Lambrighs, Lambrecq, Lambret(te).
Lamprecht, Lamp(s), Lampens, Lampers, Lampaert, Lampo.
Lam(s), Lamsens, Lamquin, Lamquet, Lamson.
Lamm(ens), Lammerts, Lammers, Lammertyn, Lammertijn.
Lamens, Lamers, Lamin, Lamis, Lamy.
Lembrechts, Lembregts.
Lem(men), Lemmens, Lemmer(s), Lemmes, Lemlyn, Lemlin.
Lambert (fr.), Lamberts, Lambertz, Lamberty, Lambin, Lambo(tte).

49. LAUWEREYS, LAURENTIUS **De gelauwerde**

Lauwereys, Lauwerijs, Lauwerys, Lauweryssen(s), Lauwyck, Lauweriks, Lauriks.
Lauwereyns, Lauwereins, Lauwerijns, Lauweryns.
Laureys(sens), Lauryssen(s), Laurijssen.
Laureyn(s), Laureins.
Lauw(s), Lauwens, Lauwer(s), Lauwaert, Lauwaet, Lauman(s), Laumen, Laus(e).
Louw(ers), Louwes, Louward, Louwette, Louwage.
Reys(en), Reisch, Reiser, Reisger, Reisman, Reyskens.
Ryns, Rynssens, Ryskens, Rysman.
Reyns, Reinquin — kan ook verband houden met Reinaerd of Reinier.
Laurent(s), Laurant.
Laurens(se), Laurencin, Laurensis, Laurenson, Laurie(r), Lauriers.
(Lorenz), Renz(o), Rens(on), Rensonnet, Rents, Rentiers.
Lorent, Lorand, Lor(es), Loret, Loreau, Loraux, Loor(e).
Lorie(s), Loris, Loriers.
Lorentz (d.), Lorenz.
Lens(sens), Lentz, Lensquin — nu aanzien als gemoedelijke vorm voor Laurens, Lorentz : kan oorspronkelijk afgeleid zijn van Lanzo, dat echter al vroeg in onbruik geraakte.
Leurant, Leur(s), Leuris, Leury, Leuridan, Leurquin.
Lavry(fr.), Lavrys(en), Lavers.
Lawrence (eng.), Lawarée.

50. LIEVEN **Lat. : de linkse of de nauwgezette**

Lievens, Lievin, Lievyn, Lievijns, Lieveyns, Livens, Livin, Livyns, Liveyns, Lievesoons, Liefsoons, Liefmans, Ver Liefden, Verliefden, Liefferinck (gemeente Liefferinge ?).
(Vyn), Vine, Vins, Vinck(e), Vink(en), Vinckx.
(Laevinus), Laeven(s), Laevers, Laeveren, Laevaert.
(Levinus), Levin(son), Vinnis.
Veins, Ven(s), Vennen, Venken, Vennekens, Venesoen, Veys.
(Vaeys), Vaeye, Vaeyens.

51. LODEWIJK **Germ. Hlodwig, Chlodowig : roemvolle held**

Lodewijck(x), Lodewyks, Lodewick(x), Lodens, Lodewijckx.
Lowyck, Lowy, Lowie(s), Lowij, Löwy, Löwinson.
Louis, Louwies, Louies, Louy.
Loete, Loeyen.
Lois (ofr.), Loys, Loise.
Loicq, Loix, Loock(x), Loeckx, Louckx, Loux.

Lodts, Lots, Lotens, Loits, Loute, Loetens, Loutz (d. Lutz), Sloodts, Sloet.
Ludo(vic), Ludy, Ludewig, Ludwig.
Lewis(e), Lewi, Lewy, Lewin(son).
Luis(sp. en d.), Luisens, Luys(sen), Luyssaert.
Luyckx, Luikx, Luikens, Leuk, Leuck, Leuxkx (kan ook van Lucas = Luuk).

Zouden de velen die De Wit, De Witte of Dewitte heten wel allen hun fn. ontlenen aan hun haardos ? Bij Ern. Claes is «zijn» Witte een vervorming van Lowie; te Baardegem is Lowie van Warten Wartjens Witj. L.v.A. 1956-6.

52. MACARIUS **Gr. : de gelukkige, de zalige**

Macharis, Macari, Machan, Macherot, Mage(r), Magerman(s), Magera (vr.), Caris, Carion, Gary, Garin, Garrison.
Kare(n), Kari, Karisson.
(Macaire) (fr.), Mac, Maca, Macka, Maka, Macquet, Macauter.

53. MACHTELD **Germ. Mat-hild : machtige strijdster**

Machtens, Machtelinckx, Machtelings.
Matilde, Mateles, Maten.
Mat(te), Matten(s), Vermat, Vermast, Vermassen (ook verkorting v. Mattheus)
Mets, Metten(s), (Marten ?).
Mahaud (fr.), Mahauden(s), Mahau(t), Mahaux.
Maud(eng.), Vermaut.
Mechtild (d.), Mechels.
Tillen (d.), Tillens, Tilly, Tillie, Tilkens, Tilquin.
Milde, Miles, Milis(sen), Milhau.

54. MARC **Lat. : de strijdbare**

Marc(k), Marcx, Marckx, Marcs, Marcson, Marcuse, Markussen, Markey, Marsus.
Marque, Marcq, Marquet(te), Marquetecken.
Maerc, Maerckx, Maerkaert, Maerki.
(Merkel) (d.), Merk(s), Merken, Merket, Merkeman, Merckx, Mercken(s), Merkaert.
Marcelis(e), Marcel(le), Marcels, Mercelis.

55. MARGARETA **Lat. : parel**

Magritte, Margueritte, Margaret, Margarit — fr. Margerie, Margot.
(Griet), Grieten(s), Gritten.
(Meta), Mehta, Met(s), Metz, Mettens.
(Griel), Grielens, Grillet, Grillaert, Grillaerd.
(Meg) (eng.), Mege, Megens.

56. MARIA

Mari(a), Marie, Mariette, Marit(s), Maritte, Maris, Marien(s), Mariëns, Marissen(s), Mareyt, Marique, Mariman, Vermarien.
Maroy(e), Marroyen, Roy, Verroyen, Serroyen (rom. Maroil).
Roeyen, Roeyers, Roeykens, Roeyens, Roeyaerts.
Marot(e), Maroten, Marotte.
Maeyens, Maeyns, Maeyaert.
Meer(s), Meere(ns), Meerkens, Meertens, Meert(s), Meremans. Vermeer(s), Vermeeren.
Meir(e), Meiren(s), Meiresonne, Vermeir(e), Vermeiren, Vermeirsch.
Roy(en), Royer(s), Royman, Royaards.
(Malkin) (eng.), Malles, Mallien, Malliar, Malleson.
(Mawkes) (eng.), Mawet.
Mary (eng.), Marysse, Maryssael.
(Mairie) (iers), Mairy, Mair, Mairesse, Mariaux, Mairiot.

57. MATTHEUS **Lat.: geschonken door God**

Matheus, Mattheeus, Matheusen(s), Mautheussens, Matheeussen(s).
Mathias, Mathy, Matas.
Matheesen, Mattheesen(s), Matteesen, Matthee, Matthé, Mathé.
Mathys, Matthys, Mattys, Mathis, Matis(se), Mathysen, Mathyssen(s), Matthijzen, Matthijnsen.
Mattheys, Mattheyses, Matheyssens, Matheys(es), Matheys(en), Matheyssen, Mathey, Mathei, Matheï.
Thys(se), Thyssen, Thysen, Tys(sen), Tyssens, Tysmans, This(e), Thisens, Thisse(n), Thisquen, Tis, Tissen(s), Tisman, Tison, Tisson.
Thijs(en), Thijsens, Tijssens, Tijskens, Thijsman, Tijsmans.
Theys(en), Teyssen, Theysmans.
Mat(hen), Mathes, Matheson, Maten, Mates, Mattson.

Mat kan ook verk. zijn van Mathilde, Mathusala of Maturinus.

Mattheeuws (eng.), Matthews, Matthiewis, Matheve.
Theeuws, Theuwen, Theuwissen, Theus, Thewissen, Thews, Thiwissen, Thuwis.
Mathieu (fr.), Matthieu, Mathieux.
Mahieu (fr.), Maheu, Mahieux, Maieu, Mahy, Mahu, Mahier.

58. MERTEN

Martinus van Mars = oorlogsgod. Lat.: de moedige, de strijdbare

Merten(s), Mertes, Mertus, Mert(z).
Maerten, Maertens(e),M Meerten (Limb.), Meert(s) — Zie ook Maria.
Martens, Martin(s), Martyn, Marting, Martein, Martien, Tien(ken), Martina (v), Martinet, Martinez, Martiny, Martini(er), Thines, Thynsy.
Metten (in de Kempen zegt met Mette tegen Maarten), Mettens, Met(s), Metz. De Mette, Demette, De Mets, Demets, Demetz, De Mettre, Demettre.

59. MICHIEL **Heb.: wie is als God**

Michel(s), Michielsen(s), Michielssen(s), Michils, Micheels, Michelson.
Machiels(en), Machils, Magiels, Magis, Machgeels, Machelart.
Giel(e), Gielen(s), Giels, Gielkens, Gieling — Zie ook Gielis.
Michaelis, Michaëlis, Michaëly, Mich(elson), Michalowski...
Michel(et), Michelin...
Michaut, Michau(d), Michault, Michaux, Michot, Micholt.
(Mekel) (d.), Mekels, Meckels, Meckers, Mekers.

60. NICOLAAS **Gr.: Nicolaus: volksoverwinnaar**

Nicolaes, Nicola(s), Nicholas, Nicolaïdis, Nicolaï, Nicolay, Nicolau, Nicole(t), Niclaes, Niclaus.
Claes(en), Claesens, Claessens, Claeskens, Serniclaes, Serclaes, Claassen, Clasens, Claser, Klaes(sen), Klassert.
Claus(e), Clauses, Clausse, Claustres, Klaus(ing).
Close, Closse(t).
Clays, Clayes(sens), Clayssens, Claeysier, Claikens, Clais(e), Claisse, Klaysen, Klaaijsen, Klajman, Claeysoone, Lenseclaes (Lens = Geleyns), Moeneclay (Moene = Simoen, Salemoen).
Colaes, Colas, Colla(s), Colassin, Colans, Colau(t), Colaux, Col(e).
Cool(e), Cools, Coolen, Coolman, Kool(e), Koolen, Kools, Kolen, Co(s), Cole(t), Colen(s), Coles, Coleman, Colette, Colaert, Colart, Colard, Colardyn, Colier, Collier, Collaer(t), Collaerts, Collart, Collard, Colman(t), Collin(s), Collemans, Collet(te), Colsaerts, Colsaux, Colson (= Colesson), Colsoul(le).
Coel(en), Coelus, Koelman.
Culens, Culer, Culie, Cullus.
Colyn (romaanse vorm), Colin(g), Colinet, Colinez, Collyn(s), Collin(s), Collijns, Colleyn, Colleye, Collinet, Collinge, Collijs.

61. OSTE, HOSTE **Germ. osto, host: leger, heer, heir**

Ost(e), Osten, Ostyn, Osstyn, Ostes, Osselaer.
Misschien ook: Oostens, Oosters.

Host(t), Hosch, Hosten(s), Hostie, Hostyn, Hoskens, Hosselaer, Hoslet, Hosseel, Hossein.

62. PAUWEL = PAULUS **Lat. : de geringe, de eenvoudige**

Pauwels, Pauwelyn, Pauwelijn, Pauwaert, Pauwen.
Powe(r), Powis, Powson.
Povel, Povert.
Paulus(sen), Pauluis, Pauli(s), Pauly, Paulissen, Pauline.
Paul(e), Paulet, Pauls, Paulsen, Paulon.
Polus, Polis, Pole(n), Polenne, Polet, Pols, Poly, Pollie, Poll(et), Polley, Pollman(n), Pollart, Polart, Polaert, Polyn, Pollyn, Poleyn, Pollijn, Polain.

63. PETRUS **Lat. : rotsman, onwankelbare**

Pieters, Piters, Pietermans, Pietquin, Pietkin, Pietrequin, Pietreson, Pitrson, Pietroons, Pietrons, Pieteraerents, Pieterarens, Pieterhans, Pietain (Piethein ?), Serpieter(s).
(Pier), Piers, Pieren(s), Piersens, Pierssens, Piessens, Pissens, Pierquin, Pirquin, Pirkin, Pierquain, Piryn(s), Pierins, Pierrin, Pirrhyn, Piryns, Pirrhijn, Pireyn, Pirijns, Pieheyns, Pieyn(s), Pien(s), Pire, Piera(r), Pierard, Pierart, Pieraerts, Pierman, Piergyl.
Peter(s), Petres, Petersen, Petes, Peterman, Petain, Peteau, Petenzi, Petterson, Peterson, Pettersen.
Peere(ns), Peers, Peerts, Peerdes, Peeraert(s), Perrard, Peersman, Peremans, Peerlinck, Peret(h), Peretz, Perez.
Peire(n), Peirs, Peirsman, Peyrard.
Petrus, Petr(ns), Pêtre, Petré, Petrement, Peetrain, Pets, Pettens.
(Petronilla), Petroons, Peetrons, Petroens.
Pierre (fr.), Pierry, Pierrequin, Pierrot, Pierrard, Piérard, Piérart, Pierret, Pieret(s), Piret, Pierron, Pieron(t), Piron.
Pierreson, Pierson, Pierseaux, Piersaux, Piersoel, Piermont.
Perrin (f.), Perin, Pery(man), Perrot, Perot.
Pit (d.), Piteus, Pithey, Pitz, Pitti, Pittoors, Pittois, Pitot, Piton.
Petri (eng.), Petry, Petrie, Pétry, Petryns.
Pietro(it.), Piettre, Piette.

64. RASE, RADZO

Raes, Raes(sens), Rase, Rasse, de Raes, de Ras.
Rassaert(s), Rasschaert, Rassart, Raskin, Rasquin, Rasking, Rasson, Rajon.
Verraes(t), Vanraes, Serraes.
(Razo), Raze.

65. REINAARD **Germ. Rein-hard : de sterke raadgever**

Reinhardt, Reynard, Reinardts, Reinartz, Reynardts, Reynaert(s), Reynaers, Reinert.
Reynders, Rijnders, Renders, Reyntens, Reyntiens, Reyntjes, Reyntjens, Reintjens.
Reyn(e), Reyns, Reynen, Reyners, Reiner(s), Reynquin, Reinquin, Reynckens, Reinken, Reineson.
Reenaers, Reeners, Rener(s), Reens, Rennerts, Rens(on), Renne(n), Renneson, Renert(e), Renkens, Renkin, Rencho.
Renard, Renaer(s).
Reinier, Renier(s), Reyniers, Regnier, Rennie(s).
Rainer, Rainkin, Raineri, Rainchon.
Regnard, Regnaud.

Verwarring is mogelijk met het eerste lid van Reinaard, Reynbold, Reynhold of met het laatste lid van Lauwereyns.

(x) In de Bisschopstraat te Aalst woonde een zoutzieder, Pauwke Mertens (1783-1859) : «Zwijgen is een deugd, zei Pauwke Mertens, en hij klapte zijn neus voorbij !»

66. RITSAARD **Germ. Ric-hard : krachtige vorst, sterke heerser**

Contaminatie van Ritsch en Rich die beide teruggaan op Rico = de machtige.

Ritschard, Ritsaert, Ryshaert, Ryssaert, Rischard.
Rits, Ritsmans, Ritzen.
Rys, Ris(se), Ryssen, Rysman, Rysermans, Rysenaar, Risingson.
Riche(rt), Richet, Richez, Richir, Richy.
Reichardt, Reichert, Reych(er).
Rijckaert(s), Rijchen, Rijk(en), Rijkaert, Rijckmans.
Rycken, Ryken, Ryckx, Rikkers, Riki, Ryckmans.
Ricard, Richard(s), Richardson.
Rutsaert, Ruuschaert, Ruscart.
Russ(o), Russel, Russon.
Richardeau (fr.), Richardet, Richardin, Richardon, Richardot.
Chardin, Chardel, Chardot, Chardon.
Ricardau (it. Riccardo), Ricardin, Ricardet, Ricardon.

67. ROBBRECHT **Germ. Hrot-berht : in roem schitterend**

Robberecht(s), Robbrecht, Robrechts, Roberechts.
Rober(t), Roberts, Robertz, Roberty, Roberti, Robertson.
Robaert, Robart, Robard, Roba(ye), Robaeys.
Rob(be), Robben(s), Robbans, Robens, Robbers, Robequin, Robens, Robson, Robbeson.
Robin(s) (fr. en eng.), Robyns, Robbins, Robbyns, Robinsohn, Robinson.
Robijn, Robijns, Robeyns, Robbeyns.
Roubens, Roeben, Roebben, Roubaud, Roubedou.
Rubbrechts, Rubrecht, Reubrecht, Reubens, Ruebens, Rube(n), Rubens, Ribbens, Rubin, Rubs.
Rupprecht (d.), Ruppert, Rupus.

Robespierre zou niet = Robes + Pierre, maar met het tweede lid zou de gemeente Espierre (Spiere) bedoeld zijn : de Franse advokaat-terrorist zou dus van Belgische afkomst zijn.

68. ROGIER **Germ. Rutger : de beroemde speerdrager**

Rutger(s), Rutgeers, Ruts, Rutten(s), Ruttiens, Rutsman.
Rudger (d.), Rudert, Rudner, Rudd (ook van Rudolf).
Rogier(s), Rogie(st), Rogy, Rogirst, Rogister.
Roegier(s), Roegies(t).
Roege(s), Roeget, Roekens (= Roegekens), Roeck(ens), Roukens, Roukaerts, Ruygens, Ruygers, Ruykens.
Rogge(n), Rogghe(n), Roggen, Rogues, Roggeman, Rogman.
Roger (fr.), Rogers, Rogghé, Rogé, Rogez.
(Hodge) (eng.), Hodges, Hodji, Hodson.

69. ROMBAUT **Germ. Hrom-bald, lat. Rumoldus : de dappere**

Rombaut(s), Rombout(s), Rombeau, Rombaux.
Rom(mens), Rommes, Rommel, Rommelaere.
Rumbaut, Rummens, Rumes.
Room(s), Rome — Of van Romanus ?
Roemen, Roemer, Roemans.

70. SALEMOEN **Heb. : de vreedzame, de vrederijke**

Salomon(s), Salamon, Salmon, Salomein.
Saelen(s), Saels, Saelmans, Saelaert, Salen(s), Salez, Salin(g), Salies, Salence, Saliën, Salkin, Salsman.
Moens : zie Simoen.
Solomon, Solon, Solomé, Solemé, Sollie, Solie, Sollier, Solemar.

71. SARTEEL

Lat. Sartor (mann.), Sarthe (vr.) : kleermaker of -maakster

Sartor(ius), Sarteau, Sarton.
Sart(e), Sartel, Sarteel, Sartre, Sastre.
Sarthy, Sarti(ni), Sartillo, Sartiaux, Sartieaux.

Er kan ook verband zijn met «sartum», het Waalse (es)sart = rode.

72. SEGER **Germ. Sig-hari : zege-leger**

Seger(s), Seeger(s), Seghers, Seghin, Seguin, Segier, Segaert, Segard.
Zeger(s), Zeghers, Zeguin, Zeiger, Misseghers, Janseghers.
(Siger), Sigart, Sigerist, Sigrist.
Sohier (fr.), Sohie, Soys, Soyeur, Soyeux, Soyez, Soisson.
(Saeyer) (eng.), Saey(s), Say(e).
Seyer, Sey(e), Seys(sens), Seykens.
Suy(s), Suykens, Seutin.
Victor (lat.), Victoor, Victoir, Ficq, Ficks, Fickers, Fictels, Fichtels.

73. SOETE, ZOETE **Van Imzoete of Avesoete**

Soete(n), Soetens, Soeters, Soetemans, Soetermans, Soetins, Soetinck, Soetaer(s), Soetaert, Soetheer.
Zoete, Zoetaert, Zoude.
Soudyn, Soudeyns, Soudan, Sedeyn.

74. STEVEN **Gr. : de bekranste, de gekroonde**

Steve(n), Stevens, Steevens, Stevenne, Stevenin(ck), Stevenyns, Stevenaert, Stevenart, Steveneers, Stevelinck, 't Serstevens.
Stephan, Stéphane, Stéphanus, Stephany, Stepan, Stephenson.
Steffen(s), Stephens, Stefens.
Etienne (fr.), Estienne, Etien, Estievenart, Estève.

75. SYMOEN **Heb. : de verhoorde**

Simoen(s), Symoens, Sijmoens.
Symon, Simon(s), Symons, Syemons, Simone, Simonne, Siemons, Simmons, Simont(s), Siemens, Simonis, Simin, Simmy, Symus, Sijmons, Sijmus.
fr. Simonet(ti), Simonnet, Simonon, Simonart, Symonandrée.
Simeon(s), Siméons.
Seymons, Seymus, Seye(n), Syen.
Symens, Sim(s), Simms, Simen, Simkens.
Moen(s), Moenssens, Moentjes, Moenaert, Demoen, Mounier, Moentack, Moeneclay. — Verkorting van Simoen of Salemoen.
Mone(t), Monels, Moneyn, Monard, Monier, Monnier, Monnaers, Monnart, Moniens, Monin.
Moons, Moonen.
Similon, Simillon, Simillion, Simmel.

76. THOMAS **Heb. : de tweelingbroeder**

Thomas, Thoma(es), Thomassen, Thomasset, Thomassian, Thomasson, Thomesson.
Thommen, Tommes, Tommeleyn, Tomissen, Thomson, Vertommen.
Maes(en), Maas(sen), Maass, Masyn, Maseman.
Massen, Massie, Massin(ck), Masson, Massard, Massaer(t), Masset, Massonet, Mast(ijn), Mastelinck, (Ver)mast, Vermassen.

77. THONIS **Lat. Antonius : de prijzenswaardige, de onschatbare**

Anthoon(s), Anthoens, Anthone, Antoons.
Antonus, Anthonis(sen), Antonis(sen), Anton(sen), Antje, Antonio, Antonneau, Thonus, Tonus.
Toon, Thoon(en), Thonissen.
Antheunis(sen), Antheunissens, Anteunis.

Theunen, Theuns, Thuyns, Theunis(sen), Teunis, Theunissens, Theuninck, Theunynck, Teuninc, Serteun.
Anthenis(sen), Antenis, Antheens, Anthens.
Antoin(e), Anthoine, Thoin, Toin(et), Toinon...
Antoni(n), Antonie, Anthony, Antony, Anthonia, Antoniadis, Tonin, Tonet, Thon(et), Thonon, Thonnard...

78. TIELMAN **Germ. Thill + man : onze Tijl ?**

Tielman, Thielman, Thieleman(s), Tielemans, Thiellement.
Thiel(e), Thiels, Thielen(s), Thielecke, Tielen(s).
Tilleman(s), Thilleman, Tilman, Thilmans, Thilmaht, Tylleman, Thilmany.
Thill(y), Thils, Tilquin, Tillequin, Tilkin, Tillen.
Thiem(e), Thiemann.
Dieleman, Dielen(s), Dielis, Dilis, Diels, Dieltjens.
Dillemans, Dille(n), Dillens, Dillie(n), Dhilly, Dils.

79. TYBAERT **Germ. Theud-berth : schitterend onder het volk**

Thibert, Thybaert, Tybaert, Thibé, Thijbaert.
Tyberghien, Tiberghien, Tieberghien, Thybergin, Tyberghin, Tybergyn, Tyberg, Tyberghein, Tiberghein.
Thiberge (fr.), Tibierge, Thiébert, Thibermont.

Tiberius is misschien een kerstening van Tibaert.
Tibaert is niet verwant met Dieboud (Tibaut).

80. TIERSELETTE (van Barr)
Fr. Tiers = derde, of die geniet van het derde van een eigendom of die het derde schuldig is van de opbrengst.

Tiers, Thiers, Tiercin, Tiercelet, Tiercelin.

81. VLEDERICK **Germ. Frid-rik : machtig door vrede**

Frederik, Frederick(x), Frederix, Fredrix, Frédéricq(ue).
Freedman, Free(man), Freer, Frères, Frekin.
Vlederick, Vlerick(x), Vleurick, Vleurinck, Fleurinck, Fleuren.
Vredric, Vreeling, Vrielynck, Vrielinck, Vriens.
Friedrich, Friederich(s).
Friedman(n), Fridman, Friedler, Fried.
Frits (van Frithezo : zelfde wortel als Frederic : Frit(sch), Fritssche, Fritz, Frissyn, Frissijn, Frissen.

82. VOLCWIJF
Germ. : vrouw van Volker = de dappere onder het volk

Volcker(ick), Volckrick, Volckaert(s).
Folk(er), Folkes.

83. VRANK, FRANK **Germ., lat. Franciscus : vrijheidminnende**

Vrancken, Vranken, Vranckx, Vranx, Vrankaert.
Frank(s), Franc(k), Franq, Francq, Franke(n), Francken, Franquin, Franky, Frankie, Franckaert(s), Franckart, Franquet, Franckson.
Servrancx, Servranckx, Servranx, T' Servranckx.

84. WILLEM
Germ. Wilhelm : de wilsterke helm, d.i. de beschermer, de verdediger

Willem(s), Willemse(n), Willemsens, Wilms(sen), Willeme(en), Willemin, Wilmin, Willemyns, Willemijns, Willemain, Willeman(s), Willemaers, Willemart, Willemet, Willemot, Wilmot, Willème.
Wilmes, Wilmus, Wilmaers, Wilmart, Wilmaes, Wilmer(s), Wilmet, Wilman.

Wil(le), Willen(s), Willenz, Willers(s), Willery, Willis, Willekens, Wilikens, Willequin, Wilkin, Willequet, Wiliquet, Wilquet, Willegems, Willinck, Willyck, Willick(s), Willaert(s), Willardi, Willain, Willo(cq), Willocx, Willox, Willot(te), Wilot, Williot, Wilryckx, Willet, Willion.
Wil(s), Wills, Wilssens, Wilson.
Wiele(man), Wielemans, Wiels.
Wieme(rt), Wiemeyer.
Willème (r.), Williaume, Willeaume, Willaume.
Guillaume (fr.), Guilleaume, Guilliam(s), Guillerme, Guillemin, Guilmin, Guilmain, Guyllemyn, Giljemijn, Guilhem, Guilmard, Guillot(te), Guilhot, Guillin, Guilly, Guyly, Guille(t), Guillen, Guillon, Guillion, Guilissen, Guilmot, Guillick.
Lommen, Lommers, Lommez.
Villerme (fr.), Vuillaume, Villaume, Villemin, Vuilin.
William (eng.), Williame, Willame, Williams(on), Willy.
Wilkin (eng.), Wilk(es), Wilkens, Wilket.
Wick (eng.), Wik, Wicket, Wicot.
Wilhelm (d.), Wilhelmy, Wilhelmi, Willm, Wilm.
Guglielmo (it.), Guglielmini.
Guilielmo (it.), Guilini.

85. WOUTER **Germ. Wald-hari : de heerser in het leger**

Wouter(s), Woutters, Wouterse(n), Wouts, Woutin, Woutrin, Woters, Serwouters, Wouman(s).
Wolter(s), Woltjer, Wollaert, Woller, Wolman.
Wauters, Wauterickx, Wautrick, Wautrecht, Wautrecq, Wautrequin, Wauman(s), Wautermartens, Waterinckx, Watereyn.
Walter(s), Walther, Walterus, Waltenier, Waltmans, Wallemans, Wallekens, Wallens.
Wellens, Wellekens.
Wayten(s), Wayteck, Wayders, Ways(se).
Woytin, Woit(in), Woyts, Woytack.
Weyten, Weyts, Weets, Weytjens, Weytinck, Weyteman, Weytsman.
Wuyten, Wuyts, Wuydts, Wuytjes, Wuytkens, Wuyckens, Wuytack, Wuyster, Vuyts.
Foitre (fr. — vleinaam), Foytin, Foytens, Foets, Feytin, Feytens, Feyts, Feys, De Feyter(e), Fuyts, De Fuyter(e).
(Gualterus) (fr.), Gaultier, Gauthier, Gauthiez, Gautret...
Wauthy, Wauty, Wauthier, Wautier, Wautelet, Wauthion, Wauthoz, Wautlet.
(Waldo) (d.), Walders, Waldman(n), Waldner.

86. YDE **De voortreffelijke, de göddelijke**

Yde(ns), Ide(len), Idson, Ietter. — Verrydt, Verryt.

87. YOLENTE **Viooltje**

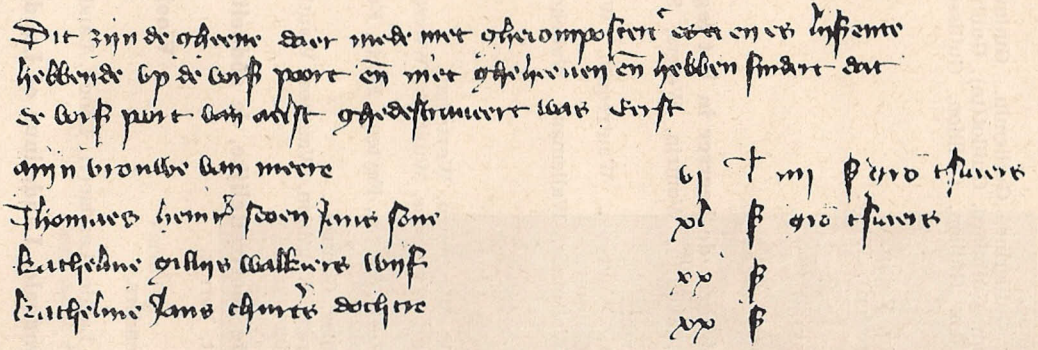
(Yolente), Lenters, Lentz(en), Lentrein, Lenders.
Verlent, Verlende, Verlant.
(Jolanda), Land (Yoland - mann.), Landa, Lande, Landar(t), Landy, Landier.
Jolly, Johy, Joli(e), Jolis, Joliet, Joli'Son.

Land kan ook verkorting zijn van Landoald, Landelinus of Landolf.

88. YSABEELE **Spaans voor Elisabeth**

(Ysabeele), Beel(e), Beels, Belen, Belemans.
Verbeelen, Verbelen, Verbeelt.
Ysabel, Bels, Beltjens, Belmans.
Ysabelle, Beele(s), Bellens, Bellekens, Bellemans.
Isabeau (fr.), Isabeaux.

Aalst. FRITS COURTEAUX.

FRAGMENT UIT DE OUDTST BEWAARD GEBLEVEN STADSREKENING VAN AALST
(1394-1395)

Dit document, gebonden in perkament, 29,5 cm hoog bij 21 cm breed, telt 38 bladen, dus 76 bladzijden; het berust in het Rijksarchief te Brussel onder Nr 31.412 van de Rekenkamer.

Uit het hier gereproduceerde blijkt dat de poort van Aalst toen «ghedestruweert» was (op een andere plaats: van eer Aelst verberrende).

De twee vrouwen dragen de naam Katheline.

Vereniging voor Aalsters Kultuurschoon (V.V.A.K.)

VERSLAG OVER DE WERKING IN 1964
uitgebracht op de algemene vergadering van 12 december 1964

Mevrouwen, Mijne Heren,

Toen op 26 oktober 1953 de pas opgerichte V.V.A.K. voor het eerst officieel van zich liet horen, — dit naar aanleiding van een gedenkwaardige projektie van kleurdia's door de Aalsterse Fotoklub, — deed de heer Raymond De Schaepdrijver, als voorzitter van de V.V.A.K., een oproep tot alle Aalstenaars om eensgezind samen te werken teneinde de nog overblijvende Aalsterse kunstschatten van de ondergang te redden.

In de allereerste plaats bedoelde hij hierbij het Oud-Gasthuis dat toendertijd goed op weg was om het tragisch lot van het Begijnhof te ondergaan.

Dergelijk onheil diende absoluut vermeden te worden; de V.V.A.K. zette dan ook al haar krachten in om het kultuurhistorische Oud-Gasthuis te vrijwaren.

Heel toevallig hebben wij onlangs de hand kunnen leggen op een eksemplaar van het maandblad «Raak», gedateerd juni 1953, waarin een ophefmakende reportage verscheen onder de titel : «De Aalsterse Akademie, vroegere tempel van Schone Kunsten, thans oord van ballingschap voor dakloze arbeidersgezinnen».

De talrijke foto's die deze schrijnende reportage illustreerden, spraken een taal die niemand onverschillig kon laten.

Immers, acht jaar na het einde van de oorlog verbleven nog 38 gezinnen in de ongelooflijkste omstandigheden in het Oud-Gasthuis, hetwelk uitgegroeid was tot een aaneenschakeling van krotwoningen.

In mei 1956 konden deze gezinnen overgebracht worden naar geschikte woongelegenheden; nochtans zou pas in februari 1959 met de eigenlijke herstellingswerken aan het Oud-Gasthuis begonnen worden.

Wat velen destijds een roekeloze dwaasheid en anderen een revolutionaire idee scheen, is thans werkelijkheid geworden : het Oud-Gasthuis werd gered !

Het valt buiten het kader van deze algemene vergadering de volledige historiek op te maken van de geslaagde restauratie; een feit is dat het Oud-Gasthuis, eens «de steen des aanstoots voor velen in deze stad», thans geworden is wat de V.V.A.K. reeds twaalf jaar geleden voor ogen had, namelijk een «centrum van kulturele aktiviteit».

In de brochure die gepubliceerd werd naar aanleiding van de inhuldiging van het Oud-Gasthuis op 26 september 1964 sprak Schepen Claus zijn dank uit voor de ruggesteun die de V.V.A.K. steeds aan het Schepencollege heeft verleend.

En op de akademische zitting die de heropening van het Oud-Gasthuis voorafging, verklaarde Schepen Van Hoorick dat het gerestaureerde Oud-Gasthuis een grote weerslag zou hebben op de kulturele en toeristische uitstraling van onze stad.

Raymond De Schaepdrijver, gedurende twaalf jaar de gezagvolle voorzitter van de V.V.A.K., verklaarde dan ook zeer terecht bij de heropening van het Oud-Gasthuis : « Wij hebben niet tevergeefs gewerkt ! »

Graag zou de V.V.A.K. de laatste wens van haar overleden voorzitter met betrekking tot het Oud-Gasthuis gerealiseerd willen zien, namelijk dat één der vrijkomende zalen zou ingericht worden als vergaderzaal voor de Aalsterse kulturele verenigingen.

In dit verband durven wij zelfs suggereren dat het Schepencollege zijn licht eens zou opsteken in het Dendermondse Stadhuis, waar een prachtige vergaderzaal ter beschikking werd gesteld van de plaatselijke kulturele verenigingen.

Wat in Dendermonde mogelijk is, moet in Aalst zeker gerealiseerd kunnen worden, zoniet zouden onze voorouders het ons ten eeuwigen dage kwalijk nemen !

De plechtigheden naar aanleiding van de inhuldiging van het gerestaureerde Oud-Gasthuis en de hiermede gepaard gaande tentoonstelling van Aalsterse kunstschatten, kenden een buitengewone belangstelling.

Terloops weze gezegd dat de V.V.A.K. in het inrichtend komitee van deze tentoonstelling ruim vertegenwoordigd was.

Daarenboven werden talrijke bezoeken aan de tentoonstelling door V.V.A.K.-bestuursleden geleid.

Het zomerprogramma van de V.V.A.K., hetwelk bezoeken en uitstappen van diverse aard omvatte, kende, zoals trouwens de vorige jaren, een aanzienlijk sukses !

Speciaal dienen vermeld te worden de geleide bezoeken aan Oudenaarde, Dendermonde en Edingen, evenals aan de Hondafabriek, het nieuw kompleks van Ouden van Dagen, het Oud-Gasthuis en het St.-Elisabethhospitaal. Het heeft ons tevens ten zeerste verheugd te mogen vaststellen dat deze uitstappen en bezoeken mettertijd een kameraadschappelijke sfeer onder de leden van de V.V.A.K. hebben te-

weeggebracht; dit nevenaspekt van onze kulturele werking willen wij toch even beklemtonen.

Sedert haar ontstaan tracht de V.V.A.K. van het Stadsbestuur te bekomen dat sommige straten en pleinen hun oude, historisch-verantwoorde naam zouden terugkrijgen.

Zo werd dit jaar, op verzoek van de V.V.A.K., de «Akademieplaats» veranderd in «Oude Vismarkt». Deze beslissing werd door de Gemeenteraad op 3 september j.l. bekrachtigd.

Op verzoek van de eigenaar van de geklasseerde windmolen van Mere-Oostdorp stuurde de V.V.A.K. een brief aan de Goeverneur van Oost-Vlaanderen en aan de Kommissie voor Monumenten en Landschappen te Gent, waarin aangedrongen werd op het vastleggen van een bouwvrije zone, met het doel de werking van deze molen, — de enige in de onmiddellijke nabijheid van Aalst, — te vrijwaren.

Mevrouwen, Mijne Heren,

Dit verslag over de werking van de V.V.A.K. in 1964 moge U er van overtuigen dat het twaalfde werkjaar van onze vereniging er terug één was van intense aktiviteit!

Benevens de tien bestuursvergaderingen die hiermede gepaard gingen, werden allerhande kontakten gelegd, artikels gepubliceerd, causerieën gehouden, werd een aanzienlijke briefwisseling gevoerd, m.a.w. werden de honderd en één grote en kleine opdrachten uitgevoerd die het leven van een kulturele vereniging uitmaken.

Dit alles door een handvol mensen die hun vrije tijd voor een aanzienlijk gedeelte besteden aan datgene wat twaalf jaar geleden onder vorm van statuten onderschreven werd door 25 Aalsterse kulturele verenigingen.

Wij willen dit verslag dan ook besluiten met uit deze statuten de doelstellingen van de V.V.A.K. even te onderlijnen:

1. Belangstelling bij de Aalstenaars opwekken voor het kultuurschoon in Aalst en omgeving;
2. In oprechte samenwerking met de openbare besturen:
   — zorgen voor het beveiligen van het historisch en esthetisch uitzicht van de stad;
   — de openbare en private archieven, bronnen van de lokale geschiedenis, alsmede de voorwerpen van historische of folkloristische waarde, van de ondergang te redden;
   — alle pogingen te steunen die tot doel hebben het bevorderen van de lokale folklore en toerisme.

Met de stellige zekerheid, Mevrouwen, Mijne Heren, dat U de V.V.A.K. ook in 1965 moreel en finantieel zult steunen, danken wij U zeer oprecht voor uwe belangstelling.

Emiel Van Schuylenbergh,
Verslaggever V.V.A.K.

Een blik op 1965

Over vier dagen is het precies twaalf jaar geleden dat een eerste kontaktvergadering werd gehouden door 21 Aalsterse kulturele verenigingen in het « Hotel de Flandre » — alias Juffrouw Jeanne — op de Esplanade, met het doel het Oud-Gasthuis te redden. Dit is nu gebeurd !

Op 17 juni 1953 werd het bestuur van de VVAK samengesteld. Twaalf jaar later zal ook het herstel van de kapel een feit zijn; wij hebben niet versaagd, daarom zijn wij geslaagd !

Mogen wij er echter nog op wijzen dat de prachtige achtergevel met het gotische raam — het oudste en ook het mooiste kerkraam van onze stad — schril afsteekt bij de aartslelijke aanbouw uit de 19de eeuw. Zou deze esthetische armoede niet enigzins kunnen verborgen worden door het aanbrengen van klimplaten ? Wij zullen hierover de mening vragen van de Schepen van Openbare Werken.

Er stelt zich echter een gewichtig probleem : Wordt het Oud-Gasthuis museum of wordt het kultureel centrum ? Reeds in 1954 hebben wij voorgesteld de kapel te gebruiken als voordracht- en ontvangstzaal, de gangen als schilderijmuseum, het overige als oudheidkundig museum.

Op 19 december 1959 overhandigden wij zelfs een konkreet projekt van indeling aan de Schepenen Claus en Van Hoorick.

Wij blijven dit standpunt verdedigen. In afwachting echter dat het kultureel centrum tot stand komt in de Molenstraat — en dit zo vlug mogelijk — zouden de kulturele verenigingen moeten kunnen beschikken over de (vroegere) werkkamer en over de kapel van het Oud-Gasthuis.

Het spreekt vanzelf dat de VVAK daadwerkelijk in de bres zal staan bij het inrichten van een degelijk museum. Reeds nu kunnen wij de stad het volgende aanbieden :

— Een met gouddraad geborduurde vlag van de «Bokkenrijders», samen met een paar andere gedenkstukken uit de plaatselijke politieke srtijdperiode van het einde der 19de eeuw, geschonken door de h. Georges Eeman;

— Een mooie kapmantel in zwart laken waaraan alleen de zilveren gesp ontbreekt, geschonken door de heer en mevrouw Michem-Backaert;

— Een tekening van de Oude Dender door Jan Van Malderen, geschonken door de h. Vernaeve;

— Een naaipaardje voor het vervaardigen van riemen, geschonken door de h. Jan Van Molle;
— Een hakmachine voor strodekkers, geschonken door de h. Kamiel Van der Borght;
— Een prachtig album van gekleurde kaarten, platte gronden van het grondbezit van de verdwenen abdij Ten Rozen, beloofd door notaris Pierre Breckpot.

Wij zijn deze schenkers zeer dankbaar en hopen dat anderen hun voorbeeld zullen volgen : zij hoeven slechts hun adres op te geven aan een van onze bestuursleden.

Gedurende de week van Kunst en Kultuur verklaarde Schepen Van Hoorick dat hij zou pogen het oudste huis van Aalst (hoek Zout- en Sluierstraat) te redden van de ondergang. Met genoegen zullen wij hem hiervoor het nodige foto- en dokumentatiemateriaal bezorgen. Wij hopen dat hij meer geluk zal hebben dan wij !
Wat het aanbrengen van een gedenkplaat boven de hoofdingang van het Oud-Begijnhof aangaat — een voorstel van de VVAK — het kunstwerk in geslagen aluminium is klaar. Wij wachten op de plaatsing.

Het zal onze leden interesseren te vernemen dat de sacristie van onze Oude Kerk vervormd wordt tot winterkapel. De sacristie wordt overgebracht naar de vroegere kapittelzaal waar de grot en het erbij horende stof verdwenen zijn. Dit is een merkbare verbetering én voor het mooie gewelf én voor de muurschildering van de kanunnikenzaal. Is het aanbrengen van een altaar in het centrum van de kerk liturgisch verantwoord, de Commissie voor Monumenten heeft er voor te zorgen dat het zicht op het ranke koor niet geschaad wordt.

Met de wijzigingen in het Stationskwartier zal begonnen worden gedurende de zomer 1965. Tussen Stationsplein en spoorwegbrug wordt een spoor weggenomen om een busstation aan te leggen in de Nijverheidstraat. Daarna kan worden begonnen met de bouw van een modern station. Als slotfaze voorziet men over enkele jaren het verdwijnen van de spoorweggebouwen in de Denderstraat : dit zou het aanleggen van een parkeerplaats voor auto's ter plaatse toelaten.

Verder blijft de VVAK steeds bereid de verantwoordelijke besturen te helpen in hun streven naar meer schoonheid en desnoods alarm te blazen wanneer historische of esthetische waarden in stad en omgeving bedreigd worden.

Onze vereniging is nu uitgegroeid tot een zeer typisch gezelschap waarin een familiale geest heerst. Het verlies

van onze Voorzitter hebben wij gevoeld als het heengaan van een wijze en joviale leider. Wij hopen iemand te ontdekken in '65 naar wie wij met dezelfde eerbeid en sympathie zullen kunnen opkijken.

Wat hebben wij onze leden aan te bieden voor het komend jaar ?

Traditiegetrouw begint ons bezoekenprogramma met een wandelvoordracht aan de kunstschatten die bewaard worden in het Sint-Elisabetshospitaal.

In een andere wandelvoordracht worden de altaren van de Oude Kerk besproken, nu eens niet om hunne esthetische of godsdienstige waarde, maar wel als spiegels van de sociaal-ekonomische toestanden in het verleden. Zodra de kapel van het Oud-Gasthuis klaar is, wordt ook daar een kijkje genomen en een gedenksteen onthuld.

Een bezoek aan het afgewerkte komplex voor Ouden van Dagen wordt voorzien begin april.

Als kermisreis nodigen wij U uit naar Brussel : wij zullen de unieke gelegenheid krijgen er de restauratieateliers voor schilderijen van Dr. Coremans in het Jubelpark te bezichtigen. Op het middagmaal volgt dan een bezoek aan het stadhuis en het Broodhuis.

Ook de reeks van suksesvolle autotochten wordt voortgezet : een reis naar de Scheldegouwen met Bornem, Temse, Rupelmonde en, in verband met de voordracht van architekt De Winter, een bezoek aan de merkwaardige bidplaatsen van Lobbes, Nijvel en Zinnik.

Buiten deze bezoeken en uitstappen bieden wij onze leden nog aan :

Een binnenzicht van het Oud-Hospitaal als lidmaatschapskaart,

een herinnering aan de Oude Dender, tekening van de heer Jan De Block,

en tenslotte een lijvige brochure over een minder bekend en toch boeiend onderwerp : «De voornamen in het Aalsterse tussen 1282 en 1408 — Het ontstaan van talrijke familienamen uit deze 88 doopnamen».

Het bestuur van de VVAK meent dat het U een interessant programma heeft aan te bieden voor 1965. Het vraagt hiervoor geen dank : alleen hoopt het verder op uw volledige steun te mogen rekenen voor het bekomen van meer schoonheid in eigen streek !

FRITS COURTEAUX

12 dec. 1964. Sekretaris

HET LAND VAN AALST

Tweemaandelijks Tijdschrift

Voorzitter : F. Courteaux, Acaciastraat 7, Aalst
Beheerder : A. Van Lul, de Nayerlaan 51, Vorst (Brussel 19)
Redaktiesekretaris : E.H. J. de Brouwer, pastorie, St.-Gillis-Dendermn.
Tel. (052) 232.17

Prijs voor het jaarabonnement :
voor leden 120 F, voor steunende leden 200 F en voor ereleden 500 F
te storten op de postrekening «Het Land van Aalst», nr 5869.11

INHOUD VAN Nr 1
1965

Fr. Courteaux — De Anthroponomie in het Aalsterse gedurende de 14de eeuw 1

E. Van Schuylenbergh — Vereniging voor Aalsters Kultuurschoon 39

Fr. Courteaux — Een blik op 1965 42

Drukkerij «Het Reklaamblad», Nieuwstraat 29, Lede - telefoon (053) 237.87